

Z OBSAHU

Náš prapor
v bahně nezůstane

6

Okamžiky,
na které se nezapomíná

8

Působí i preventivně

16

Od touhy k realitě

18

Pieta
na Dálném východě

22

Bratislavská premiéra

26

NA MUŠCE

Na jubilejní, letos již patnácté, setkání vyznavačů trampské písničky v Pikovicích pod Medníkem jsem po letech nejel. To kvůli hroznému počasí a větrné smršti, která se v sobotu 20. května přehnala nad územím Česka. Na Pikovice, Medník, Třebšín či Hradištko však myslím dost často. Už proto, že uvedená oblast je spojena se záhadnou událostí, která se v těchto místech odehrála na jaře roku 1990. Tehdy zde totiž vojáci bývalé československé armády v lesním masivu mezi Medníkem a Chlumem dlouhé měsíce cosi neobvyklého kutili. Což je ovšem slabé slovo. Podle svědků tady celé dny a noci intenzivně kopali, vrtali, hloubili, aby nakonec do obrovské jámy navezli kontejnery s neznámým obsahem. Šlo o přísně utajenou akci, o čemž svědčí i to, že celý prostor byl přísně uzavřen a střežili ho průzkumáci v červených baretech. Dokonce i civilní řidiči objemných míchaček, které po skončení zemních prací začaly do prostoru Chlumu navážet obrovské množství betonu, museli své stroje opustit už v Hradištku a na závěrečný úsek cesty je za volanty nahradili vojáci. Co se zde dělo? Co asi skrývá les, kterým byla nakonec uměle osázena velká betonová deska? Dosud to nikdo neví, i když řada novinářů či amatérských badatelů včetně mne se o to mockrát zajímala. Marně. A mě teď napadlo, že jsme se na to mohli zeptat šéfa českých vojenských rozvědků, který nám do tohoto čísla A reportu poskytl exkluzivní rozhovor. Škoda. Třeba by on a jeho zpravodajci něco vypátrali.

Ladislav Lenk

Areport

Čtrnáctideník
Ministerstva
obraný ČR

Vydává MO ČR – AVIS
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6
IČO 60162694

Řízením redakce pověřen
Ladislav Lenk

Redakce:
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6
Telefony:
973 215 931
973 215 916
Fax: 973 215 933
E-mail:
areport@centrum.cz

Jazyková úprava:
Vlasta Kohoutová

Grafická úprava:
Andrea Bělohávková

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje AVIS
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6
Olga Endlová
tel. 973 215 563

Tisk:
INTEGRAF, s. r. o., Náchod

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo:
MK ČR E 5254

Foto na titulní straně:
Jiří Hokův

Uzávěrka čísla:
10. 5. 2006

Toto číslo vyšlo dne:
29. 5. 2006

OCELOVÝ *porost*

Přáslavičtí tankisté se během cvičení Pohled 2006 představili téměř v kompletní sestavě

Text a foto: Vladimír MAREK

TANKOVÝ PRAPOR

Vzpomněli jsme si na katolického kněze a psychologa Tomáše Halíka. Jeho učitel na vojenské katedře se prý nechával slyšet: „Chlapci, jdete přírodou a říkáte si, keříčky, keříčky, a já všude vidím palebná kulometná hnízda.“ Jen o okamžik později jsme se mohli na vlastní oči přesvědčit, že v našem případě se nejednalo o kulometná hnízda, ale o dobře zamaskované tanky. Z ničeho nic se totiž rozburácely motory a „keře“ se daly do pohybu. Zatímco jeden na plný plyn vyrazil k obzoru, zbytek zaujal obranu a vyčkával. „Tam někde na horizontu by měl být nepřítel. Vyslal jsem kupředu hotovostní tank. Jeho úkolem je okamžitě se stáhnout zpět, jakmile se dostane do kontaktu s protivníkem,“ vysvětlil nám zástupce velitele druhé tankové rotы poručík Ivan Michalík. „Vedeme poziční obranu mimo dotyk s protivníkem. Jakmile rozkryjeme jeho sestavu, začneme ho ničit přesně mířenou palbou přímo z okopů.“

Dokonalé maskování mělo v tomto případě umocněné opodstatnění. Během právě probíhajícího cvičení Pohled 2006 totiž tankisté nacvičovali nejen součinnost s vrtulníky z 23. vrtulníkové základny v Přerově, ale zároveň sehrávali významnou roli při výcviku pilotů vyhledávajících cíle, a to včetně obrněných jednotek. Aby situace byla co nejrealističtější, maskovali vojáci tanky nejen s využitím přírodních materiálů, ale používali i speciální maskovací sítě, které kryly mimo jiné také tepelné vyzařování. Bojové prostředky tak nemohly být odhaleny ani prostřednictvím termokamer.

„Cvičení v takovém složení pořádá armáda vůbec poprvé. Jeho cílem je sladit činnost všech druhů vojsk pod jednotným velením,“ řekl nám velitel 73. tankového praporu

Ten kus krajiny ve Vojenském výcvikovém prostoru Libavá byl přímo zrozený pro natáčení válečného filmu. Před námi se rozkládalo nádherné panoráma. Marně jsme však napravo od cesty hledali zesílenou tankovou četou 73. tankového praporu z Přáslavic. Viděli jsme jen s okolní přírodou dokonale ladící uskupení keřů.

podplukovník Jaromír Durna. Jeho tankový prapor vznikl v lednu 2005. V současné době je jedinou jednotkou od tohoto druhu zbraně v naší armádě. Byl postaven na základě 73. smíšeného mechanizovaného praporu, který měl v sestavě dvě tankové roty. Prapor se stále ještě buduje. Před nedávnem se z výcviku z Vyškova vrátila třetí tanková rota. Takže všechny bojové roty až na mechanizovanou jsou nyní doplněny. Nejhorší jsou na tom jednotky zabezpečení a podpory. Ty mají personální obsazení zhruba z padesáti procent. Celkově je prapor přibližně na sedmdesáti procentech. „Tomu odpovídá i vyvedení během tohoto cvičení. Zatím nejsme schopni nasadit kompletní prapor se všemi prvky zabezpečení,“ dodal podplukovník Durna.

HLAVNÍ PRVEK PODPORY

To už se ale náš tank na horizontu otočil, imitoval palbu a uháněl zpátky k okopům. „Tank má zcela jinou taktiku než

mechanizované jednotky. Se svou velkou palebnou silou je určen pro jiné úkoly,“ vysvětloval nám poručík Ivan Michalík. „Takovýto útok zesílené tankové čety by byl asi ojedinělý. Normálně totiž nepůsobíme v samostatném útočném směru. Většinou se kombinují tanky s mechanizovanou četou. Tu bychom posilovali jedním, nanejvýš dvěma tanky. Až na čáru přechodu ke zteči postupuje mechanizovaná četa samostatně. Teprve při styku s nepřítelem povolává tanky, které ji posilují. Pak překračují čáru ke zteči a ničí opěrné body nepřítele.“

Zbývající tanky v okopech právě zahájily mohutnou zničující palbu. Hlavně se posunují v horizontálním i vertikálním směru a zachycují jednotlivé cíle. Modernizovaný tank T-72M4 CZ je skutečnou lahůdkou pro oko odborníka. „Dříve jsem sloužil u starých tanků T-72M, tři roky jsme již vybaveni novou technikou. Je to výrazný rozdíl. V novém tanku jsou prvky pro střelbu, vyhodnocování střelby, zvýšila se pohonná jednotka, pohyblivost v terénu, zlepšila se ochrana celé posádky a to nejen díky prvkům dynamické ochrany. Je zde také systém vyhodnocování indikace ozáření,“ vyjmenovává poručík Michalík přednosti. Střelecké možnosti modernizovaného tanku se s předchůdcem prý již vůbec nedají srovnat. Ve dne má dostřel pět kilometrů, v noci pak čtyři. „Vedl jsem již palbu na 2700 metrů s prvním zásahem, je to vynikající, velice přesná zbraň,“ hodnotí poručík Michalík.

Stejný názor má i velitel praporu podplukovník Durna. „T-72M4 CZ je ukázkou umu nejen českých inženýrů. Díky novému systému řízení palby a pasivnímu nočnímu pozorování došlo k výraznému zvýšení bojové hodnoty tanku.“

Ani se servisem tanků zatím nemá prapor problémy. Pokud se občas vyskytnou potíže, je to především nízkou obsazeností logistických funkcí. Velkou roli prý hraje i zkušenost a odborná praxe vojáků. U tak složitých technik je totiž nezbytná alespoň dvouletá praxe mechaniků.

CHYBÍ PŘÍMÉ SPOJENÍ

Na horizontu před námi pomalu končí boj tankové jednotky. Všechny prostředky protivníka byly zničeny. Během cvičení Pohled 2006 se samozřejmě neprocvičovala pouze běžná bojová činnost a vyhledávání jednotek v boji s pomocí vzdušného průzkumu. Kromě již zmíněných útvarů pozemních a vzdušných sil se cvičení účastnil i 102. průzkumný prapor z Prostějova. Ten se v úzké součinnosti s přáslavičtím mechanizovaným praporem podílel na vyhledávání sestřelených pilotů.

Dalším z cílů zaměstnání byl i nácvik palebné a bojové podpory tankové a mechanizované jednotky bitevními vrtulníky. „Jde nám o to, abychom měli přímé spojení velitele naší jednotky s jednotkou vrtulníků Mi-24. Nacvičujeme útočnou činnost, během které máme vytyčený konkrétní objekt. U tankové jednotky působí letecký návodčí, jenž podle požadavků navádí jednotlivé prostředky vzdušných sil na konkrétní cíle,“ řekl nám velitel praporu. Zatím totiž přímé spojení mezi vrtulníky a tanky není možné. Kompatibilita spojení ve všech

druzích vojsk je stále jen jedním z požadavků modernizace. Z přáslavického útvaru se cvičení účastnilo čtyřicet kusů bojové techniky, z toho zhruba polovina těžké.

Blíží se poledne. Zatímco velitel velitelské roty kapitán Radek Doležel přesunuje hlavní místo velení a znovu rozvíjí velitelské pracoviště, přivázejí logistici oběd. Během cvičení si totiž přáslavická jednotka vaří vlastními silami. A to i přesto, že jí zůstala tabulková místa pouze pro pět kuchařů. „Krátkodobě jsou schopni zajistit stravu pro celý prapor vyvedený do pole. Pokud bychom byli někde nasazení, předpokládá se navíc určitá kombinace teplé stravy s bojovými dávkami. Takže i v tomto směru jsme plně soběstační,“ tváří se spokojeně velitel praporu. V kasárnách ale vojákům vaří soukromá firma GTH CATERING. Přáslavičtí kuchaři k ní chodí na stáž. To aby neztratili odborné návyky a zkušenosti.

Zatímco vojáci konzumují oběd, rozprádá se diskuse na téma budoucnosti tankových jednotek. Tanky prý jsou ve všech armádách srovnatelných okolních států. Polsko buduje tankové vojsko, rakouská armáda má jeden prapor vyzbrojený tanky Leopard 2, uvažuje o výstavbě dalšího. Maďarská armáda má tanky, slovenská armáda disponuje tankovým praporem.

„Lidé, kteří tvrdí, že v současné době tanky nepotřebujeme, jsou krátkozraci,“ argumentuje podplukovník Durna. „Přirovnal bych je k někomu, kdo říká, když zrovna nehoří, že nepotřebujeme hasiče. Až se totiž ukáže, že se změnila situace, bude již pozdě budovat tankové vojsko. Tankisté, podobně jako dělostřelci a protiletadlovci, jsou příliš úzkou specializací. Jejich výcvik, pokud se ztratí kontinuita přípravy, je poměrně složitou záležitostí.“

Velitel přáslavického praporu si dokonce dokáže představit situaci, kdy by jeho tanky byly nasazeny do mise. „Před dvěma lety jsme stahovali bojová vozidla pěchoty z Kosova, když se ale zhoršila situace, velice rychle jsme je tam vraceli. Dovedu si představit nasazení tanků na podporu či obnovení míru už jen jako odstrašující sílu, kterou disponují. Při posledních bojových akcích na Blízkém východě jsme se přesvědčili, že jednotlivé armády se bez tanků neobejdou.“

OCHRANNÝ AEROSOL

Během cvičení si tankisté měli možnost vyzkoušet i střelbu se speciálními dýmovými granáty, které vytvoří aerosol, jenž

REPORTÁŽ ←

pohlcuje laserové záření zaměřovačů. Nepřítel tak nemůže odhadnout vzdálenost tanků a nedokáže je přesně zasáhnout. Střelbu s dýmovými granáty během taktického cvičení zkusili tankisté poprvé. Aktivní ochrana formou vystřelování granátů je další z mnoha předností modernizovaných tanků T-72M4 CZ. „Vše probíhá automaticky. Pokud je tank zaměřen, speciální elektronické systémy samy vystřelí dýmové granáty. Automatika je nasměruje přesně tam, odkud byl tank odhalen,“ vysvětluje podplukovník Jaromír Durna. Během tří vteřin se tank zahalí do hustého kouře a může z místa nepozorovaně zmizet. Dýmová clona chrání i před zaměřením termovize a proti navádění střel pomocí kamer.

Takovéto možnosti samozřejmě nemají původní tanky T-72M. Právě těmi je vyzbrojena přáslavická tanková rota aktivní zálohy. Má dvě čety po třech tancích a hospodářské družstvo, které ve skutečnosti slouží spíše jako záloha řidičů. Tankový prapor je odpovědný za odbornou přípravu záložáků. Tanky jsou ale uloženy u Výcvikové základny ve Vyškově. V Přáslavicích nemají totiž opravárenské kapacity na staré obrněnce. Vše je již děláno na nové.

Podplukovník Durna si „své záložáky“ nemůže vynachválit. „S touto jednotkou jsem spokojen. Slouží v ní velice snaživí lidé. Myšlenku aktivních záloh podporuji. Jen by se mělo něco udělat s legislativou, která by vytvořila lepší podmínky pro uvolňování záložáků ze zaměstnání na cvičení. Rota aktivních záloh se ukázala ve velice dobrém světle vloni na Bahnech. Také letos tam bude cvičit společně s námi.“

Přesto ale příliš nerozumí hlasům některých opozičních politiků, že těžké jednotky typu tankových a dělostřeleckých by podobně jako například v USA mohly být postaveny plně na záložních vojácích. „Něco podobného si dovedu představit v případě starších tanků T-72M, jak je tomu doposud. V případě modernizovaných je ale situace podstatně komplikovanější. Údržba této techniky a její skladování je poměrně složité. Nedovedu si představit dlouhodobější uložení těchto tanků. Neumožňují to totiž jejich elektronické komponenty.“

NÁŠ PRAPOR v bahně nezůstane

Primátor hlavního města Prahy Pavel Bém
udělil čestný prapor pěší rotě aktivní zálohy
Krajského vojenského velitelství hlavní
město Praha

Text: Jaroslav PAJER
Foto: Jan KOUBA

*Letošní květnová připomínka
povstání českého lidu proti fašistické
okupaci v roce 1945 se stala
důstojným rámcem k předání praporu
primátora hlavního města Prahy
příslušníkům pěší rotě aktivní zálohy
111. strážního praporu Krajského
vojenského velitelství hlavní město
Praha. Stalo se tak 5. května na
pražském Staroměstském náměstí.*

Už podruhé se na stejném místě odehrával podobný slavnostní akt. Poprvé to bylo před 80 lety, kdy tehdejší pražský primátor Karel Baxa předal vojákům pěšího pluku 28 „Tyrše a Fügnera“ prapor hlavního města Prahy. Symbolicky ty chvíle evokoval příjezd náčelníka Generálního štábu Pavla Štefky a primátora Prahy Pavla Béma v krátké koloně složené z dobových vozidel – motocyklu ČZ, Škody 903 Superb, Tatry 80, Pragy Golden a obrněného automobilu OA vz. 30 ze sbírek Vojenského muzea na demarkační linii v Rokycanech a galerie historických vozidel Prague Classic Car Centre na Smíchově.

Smysl tehdejšího i toho současného udělení praporu vojenské jednotce posádkovým městem vyjádřil primátor české metropole ve svém projevu, kdy podtrhl význam, jaký pro její obyvatele příslušníci armády představují. „I současná moderní Praha vás potřebuje a vaši práce si nesmírně cení,“ obrátil se k záložníkům. Připomněl také úzkou spolupráci města a armády. Zmínil se o posledním konkrétním příkladu – vybudování stanového městečka pro potřebné v letošním lednu na Letné, nezapomněl však ani na významnou pomoc vojáků včetně příslušníků aktivní zálohy (AZ) za mnohem dramatičtějších okolností při povodních roku 2002, kdy podle jeho slov armáda hrála naprosto klíčovou, nepostradatelnou a nenahraditelnou roli při odstraňování následků největší živelní katastrofy v dějinách hlavního města.

Krátce pak zdůvodnil své rozhodnutí, proč udělil prapor právě aktivním záložníkům. „Je to 1000 a 300 občanů (všech příslušníků AZ – pozn. autora), kteří jsou v součinnosti s Armádou České republiky nezištně odhodláni sloužit vlasti, chránit životy, chránit zdraví a pomáhat při mimořádných událostech. Jste to vy, kteří cítíte zodpovědnost a spoluúčast nad bezpečností vlastní i bezpečností svých

blízkých. To vše konáte na úkor vlastního pohodlí, navzdory tak často nás obklopující pohodlné lhostejnosti. Obětujete při tom nejen svůj čas, ale i v mírových podmínkách vnímáte možnou cenu oběti největší, ztrátu vlastního života... Přejí vám, abyste při plnění povinností, ke kterým jste se dobrovolně a nezištně zavázali, nacházeli uspokojení. Přejí vám, abyste tyto povinnosti vždy plnili v mírovém prostředí demokracie a svobody. V neposlední řadě vám přejí, aby si vaše okolí vždy uvědomovalo význam vaší práce a vidělo ve vás příklad lidí, kteří cítí odpovědnost za osud věci veřejných.“

Po předání červeno-žluté standarty si vzal slovo velitel pěší rotě 111. strážního praporu AZ KVV hl. m. Praha kpt. v z. Michal Bayer. Kromě jiného zavzpomínal, jak jeho vojáci po záplavách v roce 2002 v bahně na karlínské ulici Prvního pluku našli českou státní vlajku. Vyprali ji a vyvěsili na jedné z vytopených budov. Jménem všech záložníků potom prohlásil: „Pane primátore, dovoluji, abychom vám teď na tomto památném místě slíbili, že vámi udělený, pro nás tak vzácný prapor nikdy v žádném bahně nezůstane!“

Ohlasem na podanou pomocnou ruku před čtyřmi lety i na poslání pěších rot AZ, jež spočívá především v ochraně zdraví a majetku občanů v době řešení nevojenských krizových situací, pak bylo připevnění deseti stuh na nový prapor jednotky aktivní zálohy. Po Pavlu Bémovi a představitelích Československé obce legionářské se přidali i zástupci osmi městských částí, které byly nejničivějšími povodněmi posledních let postiženy.

Za odpovědný a aktivní přístup k činnostem týkajícím se aktivní zálohy a za vzorné plnění povinností v jejich řadách obdrželo z rukou generálporučíka Pavla Štefky šest osobností čestný odznak štktpt. Václava Morávka. Poté předseda Sdružení válečných veteránů

České republiky Pavel Budinský předal devíti příslušníkům rotě, kteří se v minulosti účastnili zahraničních misí Armády České republiky a kteří příkladně pracují ve prospěch aktivní zálohy, pamětní medaile sdružení.

V závěru slavnostního ceremoniálu se ujal slova náčelník Generálního štábu Pavel Štefka. Mimo jiné krátce připomněl historii našich vojenských záloh. „Systém záloh po vzniku samostatného Československa vycházel z branného zákona z roku 1920... Spočíval v tom, že po vykonání povinné základní vojenské služby byli vojáci přeloženi do zálohy s povinností vykonat vojenské cvičení v délce 16 až 20 týdnů podle délky základní služby a příslušnosti k důstojnickému a poddůstojnickému sboru. V případě mobilizace by byli povoláni k činné službě.“

Současný systém aktivní zálohy se začal formovat na konci minulého století, kdy byli záložníci, kteří měli zájem, povolávání na tak zvaná vojenská cvičení dobrovolná. Zhruba od roku 2002 pak začaly postupně vznikat jednotky aktivních záloh dobrovolných (AZD). Váš také současná pěší rota KVV hl. m. Praha má své personální kořeny ve zrušené 1. mechanizované rotě AZD, jež se utvářela při mechanizovaném praporu ve Strašicích.

Jednotky aktivní zálohy, které vznikly při krajských vojenských velitelstvích, vytvářejí ideální podmínky pro spolupráci s regionální samosprávou na všech úrovních, zdůraznil Pavel Štefka a dodal: „Svou nezbytnost a význam prokázaly již mnohokrát při nejrůznějších záchranných pracích, naposledy při letošních jarních záplavách.“

Podtrhl také, že po zrušení základní vojenské služby a přechodu na plně profesionální armádu jsou jednotky aktivní zálohy jednou z možností, jak zajistit propojení armády se společností a nabídnout civilistům možnost spolupodílet se na vojenských akcích záchranného i obranného charakteru. „Vaše poctivé úsilí, s nímž dobrovolně spojujete svůj civilní život s vojenskými povinnostmi a překonáváte problémy v zaměstnání a mnohdy i v osobním životě, si zaslouží mimořádné uznání nejen nás, profesionálů, ale také široké veřejnosti. Ať se pro vás tento čestný prapor stane symbolem soudržnosti k Praze a zároveň výrazem ocenění a díky za vaši práci od celé naší společnosti,“ prohlásil na závěr generál Pavel Štefka.

Čestné prapory kromě pražské pěší rotě 111. strážního praporu aktivních záložníků mají také obdobné jednotky při KVV v Brně, Ostravě, Pardubicích a tanková rota AZ z Přáslavic.

Okamžiky, na které se nezapomíná

Podruhé v historii české armády přísahali
na Pražském hradě profesionální vojáci

Text: Jan ZEMAN
Foto: Jiří HOKŮV

*Stalo se tradicí, že v den, kdy si Česká republika připomíná
úročí ukončení 2. světové války v Evropě, se kromě pietních
aktů konají i slavnostní nástupy příslušníků Armády České
republiky, vojenské přísahy a prezident republiky jmenuje
nové generály.*

Hlavní část oslav 61. výročí ukončení 2. světové války zahájil pietní akt u Národního památníku v Praze na Vítkově, kterého se zúčastnil prezident České republiky Václav Klaus, předseda vlády Jiří Paroubek, předseda Senátu Parlamentu České republiky Přemysl Sobotka, ministr obrany Karel Kühnl a další hosté.

Krátce před jedenáctou hodinou nastoupilo na III. nádvoří Pražského hradu téměř 400 vojáků a zanedlouho 235 z nich před vrchním velitelem ozbrojených sil Václavem Klausem složilo slavnostní přísahu. Prezident vojákům připomněl, že přísahali v den, kdy vzpomínáme na hrdinství všech českých vlastenců, kteří se nechtěli smířit s okupací naší země. „Všichni tito lidé naplnili slova přísahy, kterou jste se také vy zavázali k obraně České republiky,“ uvedl prezident Václav Klaus.

Při příležitosti oslav 61. výročí ukončení 2. světové války v Evropě propůjčil prezident republiky bojové prapory Velitelství společných sil, Velitelství sil podpory a výcviku, 72. mechanizovanému praporu 7. mechanizované brigády, Střední technické škole Ministerstva obrany v Moravské Třebové, Ředitelství výcviku a doktrín a Velitelství ochranné služby Vojenské policie. Prapory již byly některým útvarům předány, a tak během slavnostního nástupu převzali z rukou prezidenta republiky bojové prapory pouze velitel společných sil generálmajor Josef Sedlák a velitel sil podpory a výcviku generálporučík Jan Ďurica.

Vyvrcholením oslav bylo jmenování nových generálů. Letos poprvé povyšoval prezident republiky kromě vojáků i policisty a příslušníky vězeňské služby. Prezident republiky jmenoval náčelníka Generálního štábu Pavla Štefku do hodnosti armádního generála, náčelníka Vojenské kanceláře prezidenta republiky Vlastimila Pícku do hodnosti generálporučíka, národního vojenského představitele České republiky v SHAPE Hynka Blaška do hodnosti generálmajora. Řady generálského sboru rozšířil ředitel Ředitelství logistické a zdravotnické podpory Libor Krejcar, který byl prezidentem republiky jmenován brigádním generálem.

Událo se...

Text: Ladislav LENK, Eva KRUPÍČKOVÁ a www.army.cz
Foto: mj. Jana ZECHMEISTEROVÁ a CONIW

» **V pátek 5. května se uskutečnilo setkání ministra obrany Karla Kühnla s českými interbrigadisty.** Slavnostního ceremoniálu se zúčastnili tři z posledních pěti žijících interbrigadistů, kteří bojovali v občanské válce ve Španělsku v letech 1936 až 1939. Adolf Vodička, Karel Dufek a Josef Šlaj převzali z rukou ministra obrany pamětní listy k 70. výročí účasti čs. interbrigadistů v bojích ve Španělsku. Adolf Hrdlička převzal i čestnou medaili k výročí ukončení 2. světové války.

» **Mezi téměř dvěma sty zahraničních vojáků, kteří 5. května ukončili výcvik na prestižní americké vojenské akademii na základně Fort Benning v Georgii,** byl i příslušník zatecké brigády rychlého nasazení. Poručík, jehož jméno je utajené, se nejprve zúčastnil jazykového školení v Texasu a pak nastoupil do dvouměsíčního kurzu ve Fort Benningu. Před ním prošlo výcvikem na stejné základně od roku 1993 zhruba 30 českých vojáků. Armýs Ranger School je 61 dní trvající program pro zdokonalení velitelských schopností, v jehož rámci se vojáci v lesích, bažinách a horách dostávají k samým hranicím fyzických i psychických možností.

» **Zisk před zdaněním Vojenských lesů a statků ČR (VLS) vzrostl v loňském roce na 75 milionů korun z 19 milionů dosažených v roce 2004.** Jde o nejlepší hospodářský výsledek v historii tohoto státního podniku. Vedení VLS se nyní rozhodlo více investovat získané prostředky zpět do provozu a do obnovy lesů. Jen na opravy a budování nových cest a rekonstrukce provozních budov a zařízení budou vyčleněny desítky milionů korun. Ve zpřístupňovaných částech vojenských újezdů pak chce podnik

V rámci třístranné spolupráce mezi polským Hlaoním střediskem pro vojenské vědecké informace (Centralny Ośrodek Naukowej Informacji Wojskowej – CONIW), německým Odborným informačním centrem Bundeswehru (Fachinformationszentrum der Bundeswehr – FIZBw) a Agenturou vojenských informací a služeb (AVIS) se ve Varšavě ve dnech 25. – 27. dubna uskutečnil 1. mezinárodní seminář „Vědecko-technické informace v resortech obrany České republiky, Německa a Polska“. Při pracovních jednáních ředitel CONIW plk. Dariusz Kuziel, ředitel FIZBw plk. Fritz-Rennig Kurz a ředitel AVIS Jiří Šuba projednali otázky vzájemné spolupráce AVIS, CONIW a FIZBw v oblasti vojenských vědeckých informací. Trvalá a systematická výměna vědecko-technických informací a spolupráce při informačním zabezpečení uživatelů bude přínosem pro zúčastněné instituce i jejich resorty obrany a základem dlouhodobé mezinárodní spolupráce.

V pátek 12. května se na náměstí T. G. Masaryka v Prostějově konal slavnostní nástup kontingentu AČR, který se před nedávnem vrátil z Afghánistánu. Ministr obrany Karel Kühnl udělil všem jeho příslušníkům, jež působili v afghánských misích, medaile „Za službu v zahraničí“ a vybraným vojákům 2. kontingentu Provinčního rekonstrukčního týmu a 3. kontingentu KAIA EOD Kábul Záslužné kříže ministra obrany ČR III. stupně. Při této příležitosti byl zároveň 102. průzkumnému praporu společných sil propůjčen prezidentem republiky historický název „Generála Karla Palečka“. Tato jednotka tak ponese jméno jednoho ze zakladatelů úsadového vojska poválečné československé armády.

vybudovat zařízení pro turisty a cykloturisty, především odpočinkové altány a naučné stezky.

» **V sobotu 13. a v neděli 14. května připravilo Krajské vojenské velitelství České Budějovice pro příslušníky aktivních záloh pravidelné cvičení pěší roty.** V rámci výcviku absolvovalo necelých padesát příslušníků roty aktivních záloh pochod z Borovan do Českých Budějovic s malou zastávkou u památníku Jana Žižky z Trocnova. Cvičení bylo součástí přípravy na Hvězdicový pochod aktivních záloh, který se uskuteční už v červnu letošního roku ve Vyškově na Moravě.

» **Další etapa přípravy brigádního úkolového uskupení na bázi 4. brigády rychlého nasazení byla zahájena v pondělí 15. května,** když se do výcvikového prostoru Hradiště sneslo k zemi z letounu An-26 více než osmdesát chrudimských výsadkářů. Cvičným seskokem tak zahájili čtrnáctidenní přípravu jednotek zapojených do brigádního úkolového uskupení.

» **V pondělí 15. května předal náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Pavel Štefka ve Šternberku čestný odznak Přemysla Otakara II., krále železného a zlatého, bývalému řediteli Vojenského opravárenského podniku-026, s. p., Ing. Petru Zajícovi za osobní podíl na rozvoji spolupráce mezi VOP-026 Šternberk a Armádou České republiky.** Petr Zajíc působil ve Vojenském opravárenském podniku od roku 1971, na postu ředitele pak od roku 1981 do 30. dubna 2006, kdy odešel do zaslouženého důchodu. Ve funkci ho vystřídal Rostislav Leviček. VOP Šternberk byl založen v roce 1951 a Armáda České republiky je jeho tradičním zákazníkem. V současné době se v podniku opravují, rekonstruují a modernizují zejména bojová vozidla pěchoty, obrněné transportéry, podvozky speciálních vozidel a ženijní technika. Od roku 2003 je součástí podniku VOP-026 Šternberk i divize VTÚPV Vyškov, VTÚVN Slavičín a od roku 2005 VTÚO Brno.

Jak se rodí pozorovatelé

Devět stovek našich vojáků působilo od roku 1989 v osmadvaceti pozorovatelských misích

Text: Tomáš SOUŠEK
Foto: archiv SOC MO

Ačkoliv se to nemusí na první pohled zdát, význam vojenských pozorovatelů v nejrušnějších konfliktech po celém světě je skutečně značný. Mezinárodní organizace, nejčastěji OSN, se za jejich pomoci snaží krizové oblasti monitorovat a dohlížet na dodržování mezinárodních úmluv či uzavřených příměří. Čeští vojáci se těchto misí rovněž účastní a jen od roku 1989 takto vycestovalo téměř devět set pozorovatelů do 28 zemí. V některých letech bylo v zahraničí i kolem stovky osob, ovšem dnes jsou tyto počty o něco menší. V současnosti působí v rámci pozorovatelských misí celkem čtrnáct příslušníků AČR, konkrétně pět v Gruzii, tři v Demokratické republice Kongo, tři v Libérii, dva v Eritreji a jeden v Kosovu.

Celý proces vyslání pozorovatelů začíná v okamžiku, kdy Česká republika obdrží od stálé mise OSN (případně jiné organizace)

požadavek na obsazení některé z misí. Je pak na Ministerstvu obrany, aby rozhodlo, zda je to v jeho možnostech a kolik lidí lze pro danou oblast vyčlenit. Limitující není ani tak dostatek finančních prostředků jako spíše dostatek vhodného personálu. Pozorovatelé jsou totiž vždy placeni organizací, která má danou misi ve své působnosti, a tak armádní rozpočet v podstatě nezatěžují. Mnohem složitější je ale výběr kandidátů, kteří jednak musejí splnit řadu požadavků a navíc musejí mít možnost opustit na jeden rok své místo u domovského útvaru.

Jedním z prvních požadavků na vojáka, který by se chtěl stát pozorovatelem, je minimálně šestiletá praxe v armádě a dosažená hodnost kapitána. Tu však lze v případě potřeby i na dobu působení v misi propůjčit. Samozřejmostí pak je výborný zdravotní stav, řidičské oprávnění a zkouška z anglického jazyka minimálně na úrovni STANAG 2.

Činnosti vojenských pozorovatelů v řadě mezinárodních misí ve všech koutech světa je v poslední době věnována přece jen větší pozornost než v minulosti. Zážitky a zkušenosti těchto lidí stále více pronikají mezi odbornou i laickou veřejnost a určitě přispívají také k získávání dalších dobrovolníků. Přesto ale nikdy nepůjde o masovou záležitost, neboť ne každý se může pozorovatelem stát.

Každý zájemce musí nejprve vyplnit žádost o zařazení do databáze pozorovatelů, na jejímž základě absolvuje specializovaný kurz v Centru přípravy mírových misí ve Vyškově. Je organizován dvakrát do roka pro maximálně dvanáctičlenné skupiny a trvá celkem tři týdny. „Hlavním principem kurzu je využívání bohatých zkušeností od lidí, kteří už v pozorovatelských misích pracovali,“ říká jeden z instruktorů a sám bývalý pozorovatel kapitán Pavel Šebesta.

Teoretická a praktická část kurzu zahrnuje celou řadu oblastí a situací, do kterých by se pozorovatel mohl dostat. Vyučují se témata jako topografie, první pomoc, radiokomunikace, krizový management, únos, vyjednávání, vyšetřování, odzbrojování, komunikace s médii a samozřejmě nezbytný politický a kulturní přehled. V praktické části pak instruktoři sledují nejen to, jak účastníci kurzu informace vstřebali a jak je umějí uplatnit, ale i způsob, jakým se dokážou rozhodovat a jak jsou schopni pracovat v týmu. Přestože jsou kurzy poměrně náročné, většina účastníků je absolvuje úspěšně. Podle kapitána Šebesty je to hlavně tím, že se do nich hlásí lidé, kteří přesně vědí, co je čeká, a kteří pozorovatelskou práci vykonávat chtějí.

Úspěšní absolventi odborného kurzu jsou pak zařazeni do databáze pozorovatelů a čekají, kam budou vysláni. V současnosti je v této databázi zhruba stovka lidí, z nichž mnozí se pozorovatelských misích již účastnili. Největší problém je s jejich uvolňováním od mateřských útvarů, protože málokterý velitel si dnes může dovolit nechat jejich místa neobsazená po dobu jednoho roku. Na druhou stranu význam, který pozorovatelé v krizových oblastech mají, za trochu toho obětování rozhodně stojí.

Únik z přestřelky

Ani afričtí bojovníci v Kongu někdy nevěděli, kdo je kdo

Text: Tomáš SOUŠEK
Foto: mjr. Slavomír PIKULA

Jedním z míst, kde se v novodobé historii vystřídalo více českých vojenských pozorovatelů, je i Demokratická republika Kongo. Tato třetí největší africká země byla od poloviny devadesátých let minulého století sužována řadou konfliktů, při nichž přišly o život tisíce lidí. Když byla v roce 1999 v zambijské Lusace podepsána mírová dohoda mezi nepřátelými stranami, ustanovila Rada bezpečnosti OSN mírovou misi MONUC (Mission de l'Organisation des Nations Unies en République démocratique du Congo), jejíž příslušníci měli

dohlížet na dodržování příměří a pomáhat s organizováním humanitární pomoci. V misi MONUC se v několika rotacích vystřídali i čeští vojáci. V letech 2002 a 2003 byl mezi nimi dnes už major v záloze Slavomír Pikula.

VYTOUŽENÁ AFRIKA

Ačkoliv se rozhodně nepočítá mezi dobrodruhy a navenek působí spíše klidným a tichým dojmem, Afriku si jako místo své roční mise major Pikula vybral hned na počátku a velmi se na ni těšil. „Před pár lety se v naší armádě o pozorovatelích ještě tolik nemluvalo,

Jen několik týdnů před ukončením své roční pozorovatelské mise se major Pikula dostal do situace, kdy mu šlo doslova o život. Pravděpodobné smrti uprostřed střelby mezi znepřátelenými skupinami se vyhnul pouze díky své odvaře a rychlému jednání. I přesto ale vzpomíná na Afriku rád.

o této možnosti jsem se dověděl od svých přátel. Kongo mě lákalo hned od začátku, a tak jsem se přihlásil právě tam. Chtěl jsem poznat především zdejší přírodu a obyvatelstvo,“ říká Slavomír Pikula.

Po absolvování nezbytných kurzů se v květnu 2002 spolu s dalšími čtyřmi Čechy skutečně ocitl v hlavním městě Demokratické republiky Kongo, Kinshase. Měl to štěstí, že zde nebyl jako první, a tak mohl využít zázemí, které připravili jeho předchůdci. Jak sám říká, na zdejší chaos byla na hlavním velitelství ještě poměrně dobrá organizace. V prvních týdnech se tak mohli všichni nově příchozí soustředit na aklimatizaci a také na další školení, při němž získali informace o aktuální situaci v zemi a také o způsobu a pravidlech jejich práce.

Major Pikula se dověděl, že bude vyslán do oblasti, kde se střetávají vládní vojska

prezidenta Kabilu mladšího s různými povstaleckými skupinami, často podporovanými sousední Rwandou. Proto se také přesunul na jedno ze čtyř podřízených velitelství ve městě Kalemii. „Zde jsem byl přidělen na stanoviště Uvira, což je městečko nedaleko jezera Tanganyika. Bral jsem to jako úspěch, protože o Uviru byl mezi pozorovateli celkem značný zájem. Jednak z toho důvodu, že zde neprobíhaly příliš těžké boje, a také proto, že byla poměrně blízko sousedního Burundi, kde se dalo využít i mezinárodní letiště. V Uviru jsem trochu nezvykle zůstal celý půlrok, který jsem zde strávil poměrně klidně. Jediný konflikt v té době se totiž odehrál za mé nepřítomnosti,“ vzpomíná major Pikula.

Poté přišlo měsíční působení v sousední Zambii. Zde příslušníci mise MONUC monitorovali situaci tisíců uprchlíků, kteří byli nuceni opustit Kongo. Podle slov českého pozorovatele bylo znát, že Zambii válka přímo nepostihla, a tak zdejší pobyt poskytl i trochu prostoru na oddech. Ten však netrval dlouho.

Po návratu do Konga byl major Pikula převelen na nové stanoviště s názvem Pepa. Zde už situace tak „růžová“ nebyla, a náš pozorovatel nakonec svou misi končil jen v jedné kalhotě a jednom zeleném triku. „Doplatili jsme na nedostatek informací o aktuálním stavu v oblasti. V Kongu tehdy bojovaly tři hlavní skupiny – povstalci podporovaní Rwandou, kteří se snažili svrhnout prezidenta Kabilu, vládní vojska, která jim v tom bránila, a pak mnoho partyzánských jednotek, jež většinou bojovaly také proti povstalcům. Je nutné si ale uvědomit, že v naprosté většině nešlo o vojenské jednotky v našem pojetí. V Africe stačilo mít deset patnáct kamarádů, pár samopalů

a už jste byl náčelníkem a mohl jste vyrazit do boje. Většina těchto bojovníků pocházela z chudého venkova a nezřídka bylo mezi nimi i mnoho dětí. Jejich chování tak bylo velice nevyzpytatelné, což znesnadňovalo i vzájemnou komunikaci. Někdy jsme museli být velice všímaví, abychom postřehli, že se schyluje k vážné situaci. Afričtí vojáci totiž nosili různé amulety, které je měly ochránit před nepřátelskými kulkami. A tak když jsme zpozorovali, že je začínají vytahovat zpod oblečení, věděli jsme, že je zle. Jednotlivé bojůvky navíc často měnily stranu, za kterou právě válčily, a tak často ani na velitelství MONUC nevěděli, kdo je v které oblasti zrovna u moci,“ popisuje major Pikula podmínky, ve kterých působil.

V obci Pepa byl spolu s Ukrajincem a Nepálcem součástí týmu, kterému velel voják z Indie. Ačkoliv to tak zpočátku nevypadalo, situace se začala postupně zhoršovat a vyhrotila se zrovna v době, kdy zůstali na místě jen ve třech, neboť ukrajinský kolega odjel na dovolenou. Na jaře roku 2003 došlo k tomu, že se většina partyzánských vůdců domluvila na spolupráci s povstalcí, i když ne všichni s tím souhlasili. Zdálo se, že nastává období klidu a pozorovatelé se této situaci přizpůsobili – ostatně jejich úkolem v žádném případě nebylo zasahovat do jakéhokoliv sporu. I tak se ale nakonec stali účastníky jednoho z nich.

DRAMA PŘED KONCEM MISE

„Začátkem dubna 2003 se v naší vesnici objevila skupina asi deseti partyzánů, kteří se nepřizpůsobili hlavnímu proudu. I mezi nimi byli dětští bojovníci. Prostřednictvím našeho spolupracovníka z místních obyvatel

nám vzkázali, že s námi chtějí projednat jakési záležitosti. Nesouhlasili však s tím, abychom jednání vedli na našem stanovišti a naopak nám oznámili, že nám dávají dvacet minut, abychom vyšli ven. Je otázka, zda si mysleli, že máme uvnitř nějaké zbraně, ale podle mého každý v okolí věděl, že nikdo z pozorovatelů není ozbrojen,“ líčí Slavomír Pikula začátek jednoho z nejsilnějších zážitků svého života.

Právě skutečnost, že nebyli ozbrojeni, nedávala trojici pozorovatelů jinou možnost, než uposlechnout výzvy partyzánů. Indický velitel pouze stihl informovat velitelství o situaci, do jaké se jeho tým dostal, a poté se všichni tři vydali vstříc ozbrojencům.

„Na většině z nich bylo vidět, že jsou pod vlivem omamných látek. Bylo štěstím, že starší velitel jako jediný zachovával při jednání

nějaké době se mu skutečně podařilo přes velitelství v Kinshase dovolat se jednomu z partyzánských vůdců, i když úplně jinému, než ozbrojenci původně požadovali. Nicméně i to jim stačilo a po jejich vzájemném telefonickém rozhovoru se situace začala uklidňovat. Afričtí vojáci „propustili“ mírové pozorovatele, avšak za svou „štedrost“ očekávali odměnu.

Jak říká major Pikula, bylo podobné „dárkování“ poměrně častým zvykem. Zpravidla jim nešlo ani tak o peníze jako spíš o materiální vybavení zahraničních vojáků a zejména pak o jejich oblečení. Pozorovatelé tak byli v podstatě donuceni vydat jim většinu ze svých věcí a nechat si jen to nejnnutnější. Nikdo z nich nechtěl situaci znovu zbytečně hrotit. Proto také přistoupili na další požadavek partyzánů.

určitou úroveň. Byli jsme však obviněni, že pomáháme jejich místním rivalům, což jsme pochopitelně odmítali. Avšak teprve v průběhu složitých rozhovorů jsme se postupně dověděli, za koho a proti komu vlastně tito partyzáni bojují. To už však bylo pozdě. Požadovali po nás, abychom jim zajistili telefonní spojení s jedním z jejich vůdců kdesi v buši vzdálené stovky kilometrů. V tuto chvíli bylo nemožné jim vysvětlit, že to zřejmě nepůjde. Naopak jsme dostali asi hodinové ultimátum,“ vypráví český příslušník mise OSN.

Spolu s nepálským kolegou zůstal venku pod dozorem konžských partyzánů, zatímco indický velitel odešel navazovat spojení. Po

„Ozbrojenci si všimli, že máme k dispozici dva terénní automobily a důrazně požadovali, abychom je odvezli do jejich vesnice, která byla vzdálená asi tři desítky kilometrů. Usedl jsem tedy za volant prvního vozu, můj nepálský kolega do druhého a vydali jsme se na cestu. Po normální silnici by to byla otázka několika minut, ale v Africe je jen minimum zpevněných cest, a tak jsme terénem postupovali velmi pomalu. Několikrát museli například všichni z aut vystoupit a my jsme jen s největší opatrností překonávali primitivní dřevěné mosty přes místní říčky,“ říká Slavomír Pikula. Nejtěžší okamžik jeho života měl však teprve přijít.

NEJDELSÍ MINUTY V ŽIVOTĚ

„Projížděli jsme jednou z vesnic, když nás náhle zastavilo několik uniformovaných ozbrojených vojáků. Partyzáni, které jsme převáželi, se zpočátku domnívali, že jde o jejich spojence, a tak s nimi začali normálně komunikovat a vysvětlovat jim, že je vše v pořádku a že nás mohou pustit. Nicméně následoval příkaz vystoupit z vozidel. To už každý pochopil, že je zle a ozvaly se první výstřely. Následující děj se odehrál velice rychle a všechny jeho souvislosti jsem si uvědomil až mnohem později. V tu chvíli jsem se snažil dělat vše pro ochranu vlastního života. Stihli jsme opustit naše auta ještě předtím, než se stala terčem palby. Pamatuji si, že jsem v nastalém zmatku začal anglicky volat, kdo jsme a kam jedeme, což však v daný moment situaci spíše ještě přitížilo. Strhla se přestřelka, a tak jsme zalehli do příkopu hned vedle cesty. Vojáci, které jsme převáželi, měli jen několik samopalů, zatímco hlídka ve vsi byla mnohem lépe vyzbrojena. Patrně i proto byli dva z partyzánů zastřeleni. Jedním z nich byl i jejich zmiňovaný velitel,“ vypráví český pozorovatel.

Přestřelka po několika minutách ustala a ozývaly se už jen sporadické výstřely. To byl impuls pro majora Pikulu, který popisuje následující okamžiky: „Ležel jsem v příkopu mezi znepřátelenými skupinami a myslel jsem na to, že jestli zde zůstanu déle, nemusím se už nikdy vrátit. Strach o život ale člověka vyburcuje k jednání, kterého by normálně asi nebyl schopen. Doplazil jsem se k nepálskému kolegovi a sdělil mu, že musíme místo opustit. Myslel jsem to tak, že rychle nasedneme do našich vozidel a z místa vycouváme, neboť cesta byla široká asi jen tři metry. On mě však nepochopil a začal se na tak malém prostoru

s autem otáčet. Byly to tehdy nejdelší minuty v mém životě. Naštěstí žádná ze střel nás nezasáhla a nám se tak podařilo uniknout. Teprve později, když jsem celou situaci vyhodnotil, jsem si uvědomil, že rebelové, kteří nás zastavili, museli být seznámeni s určitými pravidly, a tak nás nechali odjet. Kdyby totiž chtěli, tak by nám v úniku mohli velice snadno zabránit.“

Oba pozorovatelé ihned po návratu informovali velitelství v Kinshase, které mezitím získalo i další informace z oblasti. Na jejich základě bylo jasné, že je zde situace neudržitelná, a tak bylo rozhodnuto o zrušení stanoviště Pepa a o jeho evakuaci do Kalemie. Samotný odsun se pak odehrál o několik dnů později, již za asistence ozbrojených jednotek OSN. Tato ochrana byla velice důležitá i vzhledem k tomu, že zbytek partyzánské skupiny se chystal vrátit a pomstít se pozorovatelům za to, že je v přestřelce opustili.

Poslední týdny mise v Demokratické republice Kongo strávil major Pikula v Kalemii, odkud se pak vrátil v pořádku do vlasti. I přesto, že jej málem stála život, vzpomíná na Afriku nejčastěji v dobrém: „Rozhodně nezapomenu na vstřícné a přátelské chování zdejších obyvatel. Je až zarážející, jak dokážou být otevření, ačkoliv žijí v naprosto primitivních podmínkách a často ani nevědí, zda se dožijí druhého dne. Do dneška si například dopisují s jedním profesorem z Uviry, od kterého jsem se učil základy svahilštiny. Zapomenout nelze ani na krásnou africkou přírodu, i když ta byla na mnoha místech válkou značně zdevastovaná. Francouzi mluví o takzvané africké nemoci, kdy vás tamní prostředí natolik okouzlí, že i přes všechny špatné momenty je máte rádi. A i když se mi většina známých, kteří vědí, co jsem v Kongu prožil, diví, využil bych každou možnost, abych se tam někdy znovu podíval.“

PRVNÍ a pak dlouho nic

Historie misí OSN bývalé Československé lidové armády je ve srovnání se současností velice skromná

Text: Vladimír MAREK

Foto: archiv Jozefa KORENÉHO a Martina TUČKY

Přestože historie účasti československých a českých pozorovatelů v misích OSN po roce 1989 je velice bohatá a pestrá, něco podobného se rozhodně nedá říci o čtyřech desetiletích bývalé Československé lidové armády. Celkové skóre v podobě tří misí tak musel zachraňovat až revoluční rok 1989.

První misí OSN, na které se podíleli naši vojáci, byla účast v Dozorčí komisi neutrálních států na Korejském poloostrově. Jednalo se o první misi tohoto charakteru v historii vůbec. Jejím úkolem bylo dohlížet na dodržování dohody o příměří na 38. rovnoběžce po skončení korejské války. Zatímco velení korejských a čínských jednotek si vybralo za pozorovatele kromě československých ještě polské vojáky, velitelství Spojených národů se rozhodlo pro vojáky švédské a švýcarské armády. Vedoucí jednotlivých delegací byli v hodnostech generálů. Prvním vedoucím naší delegace se stal dosavadní velitel 1. armádního sboru v Banské Bystrici generál František Bureš. Polsko zastupoval generál Wąrowski, Švédsko generál Grafrstroem a Švýcarsko generál Rihner. Účast Československa v této misi trvala dlouhých čtyřicet let.

Naše zastoupení na Korejském poloostrově bylo poměrně početné. Kromě příslušníků Dozorčí komise neutrálních států se jednalo o repatriační komisi a polní nemocnici. Jen repatriační komise měla 48 členů. Polní nemocnici v Čon-džinu pak představovalo 36 lidí. Celkově vyslalo Československo na Korejský poloostrov více než 300 vojáků a diplomatů. Menší část jich byla přepravena letecky, zbytek vyjel ve čtyřech železničních transportech 22. července 1953 z Prahy a přes Moskvu, Krasnojarsk a Mukden dorazil 13. srpna do korejského Kesongu. Odtud se již po vlastní ose přepravil do stanového tábora v Panmundžonu. Až později, v listopadu,

byly poblíž tohoto města vybudovány dřevěné domy, do kterých mise přesídlila. V nich působila do roku 1963, kdy se společně s polskou delegací přestěhovala do nově vybudovaných objektů v typicky korejském stylu.

Úkolem Dozorčí komise neutrálních států bylo dohlížet a kontrolovat pohyb vojenského personálu a materiálu mimo demilitarizovanou zónu a zároveň také vyšetřovat případné porušení dohody. Výsledky kontroly pak měla hlásit Vojenské komisi pro příměří. Za tímto účelem došlo ke zřízení inspekčních týmů, které začaly pracovat na letištích, v přístavech a důležitých železničních a silničních uzlech jak na sever, tak i na jih od 38. rovnoběžky.

Samotná demilitarizovaná zóna na 38. rovnoběžce byla čtyři kilometry široká. Na tomto území existovaly pouze dva vycházkové okruhy. Pohybovat se mimo vyznačené cesty nebylo zrovna bezpečné. Všude kolem byly pozůstatky minových polí.

Ve srovnání s pozdějšími pozorovatelskými misemi se jednalo o poměrně dobře vyzbrojený kontingent. Vedle pistolí měli naši vojáci i lehké kulomety, granáty a rozsáhlý vozový park. Kromě tří Tatraplánů ho tvořilo dvacet pět terénních automobilů typu WILLYS, dvacet devět radiovozu Tatra 128, čtyřicet nákladků Tatra 128, dva zdravotní vozy, dva dílenské vozy, dva kuchyňské přívěsy a dvacet pět motocyklů Jawa 250. Kontingent musel být naprosto soběstačný. A tak jeho součástí

byly i takové profese, jako je kuchař, pekař, prádelník a holič. Zajímavostí je, že na této misi se podíleli i vojáci základní služby. Jednalo se o nástupní ročník 1950, který ukončil službu v říjnu 1952. Tito vojáci byli povoláni na vojenské cvičení již v dubnu 1953 a do civilu odešli koncem června 1954.

Početní stav československého zastoupení v korejské misi se velice rychle snižoval. Důvodem bylo nejen zrušení inspekčních týmů, repatriační komise a ukončení činnosti nemocnice, ale i skutečnost, že udržování tak velkého kontingentu na Korejském poloostrově bylo finančně velice náročné. Již pouhý rok po zahájení mise se český kontingent snížil na 110 vojáků, v roce 1955 pak na 41 a o dva roky později dokonce na 12 vojáků. V letech 1959 až 1993 se početní stav československé delegace stabilizoval na pěti až osmi členech. Celkově se tak v této misi za čtyřicet let vystřídalo přibližně šest set vojáků. Skončila až po rozdělení Československa v důsledku ne-prodloužení mandátu severokorejskou stranou 10. dubna 1993. Po celou dobu existence Československé lidové armády až do roku 1989 se její příslušníci nezapojili do žádné jiné mise.

Na lepší časy, pokud se týká účasti československých vojáků v misích OSN, se začíná blýskat několik měsíců před listopadem v roce 1989. V březnu tohoto roku odlétá dvacet československých pozorovatelů do Namibie do mise UNTAG (UNITED NATIONS

TRANSITION ASSISTANCE GROUP). Vyzbrojeni pouze osobními zbraněmi dohlíželi na stahování jihoafrických vojsk ze severu země a na přípravu prvních svobodných voleb. Většinu namibijského území obsadili v roce 1884 Němci, kteří byli vytlačeni v roce 1915 vojsky Jihoafrické unie. Po druhé světové válce právě Jihoafrická unie neuznala přechod pravomocí na OSN a území nezákonně anektovala jako svou pátou provincii. Od roku 1966 vedla organizace Swapo ozbrojený boj za osvobození země. Ukončení této mise mělo být spojené právě s vyhlášením nezávislosti Namibie. Českoslovenští vojáci strávili v této jihoafrické zemi dvanáct měsíců. Do Československa se vraceli až na jaře roku 1990 po vyhlášení nezávislosti a ustanovení první samostatné vlády stranou Swapo.

Prakticky paralelně na přelomu let 1989 a 1990 se sedm československých důstojníků podílelo na misi UNAVEM (UNITED NATIONS ANGOLA VERIFICATION MISSION) v Angole. Jejich mandátem bylo ověřování odsunu kubánských jednotek z jižní Angoly. Tento úkol skončil v polovině roku 1991. Na UNAVEM volně navázala mise UNAVEM II, které se účastnilo nejdříve šestnáct, později dvacet našich vojáků. Jejich úkolem bylo monitorování zbraní a povstaleckých vojáků UNITA stahujících se do mírových posádek. Také v Angole se jednalo o celkovou stabilizaci situace a přípravu voleb. Tato mise byla k 1. lednu 1993 předána nově vzniklé Slovenské republice.

Působí i preventivně

Vojenské zpravodajství se dostalo podle jeho ředitele Miroslava Krejčíka do společenství moderních zpravodajských služeb světa

Text: Vladimír MAREK

Foto: Jiří HOKŮV

Vojenské zpravodajství prošlo v poslední době zásadními proměnami. Proto jsme požádali jeho ředitele brigádního generála Miroslava Krejčíka o rozhovor.

■ **Když jsme spolu hovořili koncem roku 2004, měl jste plno plánů, připravoval jste zásadní reorganizaci Vojenského zpravodajství. Co všechno se vám podařilo za těch osmnáct měsíců udělat?**

Vojenské zpravodajství od našeho posledního rozhovoru prošlo naprosto zásadní reorganizací, která tuto službu dostala definitivně mezi společenství moderních zpravodajských služeb světa. Za naprosto klíčovou událost považuji fakt, že se s přispěním našich expertů podařilo vytvořit kvalitní nový zákon

o Vojenském zpravodajství. Myslím, že je na místě ocenit i práci zákonodárců, kteří napříč politickým spektrem tuto normu poměrně jednoznačně schválili. Byla zrušena Vojenská zpravodajská služba a Vojenské obranné zpravodajství. Od 1. srpna 2005 v České republice existuje jen jedna vojenská instituce, která se zabývá zpravodajskou činností v oblasti obrany České republiky – Vojenské zpravodajství. Nový zákon také rozšířil naši zákonnou působnost. Nechtěl bych také zapomenout na další důležitou změnu. Podařilo se nám napravit vztahy s veřejností. Většina občanů přestala vnímat službu negativně, pouze prostřednictvím skandálů. Lidé se o naši práci zajímají. Návštěvnost našich internetových stránek www.vzcr je toho dokladem.

■ **Které změny ve vámi zmiňované legislativě považujete za klíčové?**

Velmi důležité je rozšíření působnosti Vojenského zpravodajství na oblast terorismu a extremismu. Pokud má mít boj proti tomuto fenoménu alespoň nějakou šanci na úspěch, musí spojit síly všechny relevantní složky. Myslím, že náš příspěvek do budoucna nemusí být zanedbatelný. Další důležitou změnou je rozšíření pravomocí na preventivní opatření. Vojenské zpravodajství už není nuceno reagovat ex post, ale získává informace o záměrech a činnostech namířených proti bezpečnosti

České republiky v jejich počátečních stádiích. V neposlední řadě je to pak klíčové rozšíření parlamentní kontroly na celé Vojenské zpravodajství, tedy i na jeho rozvědnou část.

■ **Jak se úpravy zákona projeví v každodenní praxi Vojenského zpravodajství?**

Máme novou organizační strukturu, byly nově nastaveny procesní vztahy mezi jednotlivými segmenty této struktury, došlo k personální obměně. Především se ale podařilo provést změny tam, kde se pracuje s tím nejcennějším pro každou zpravodajskou službu, se zpravodajskými informacemi. Jednoduše řečeno vše, co souvisí s jejich získáváním, vyhodnocováním a následnou distribucí adresátům. Od instituce našeho typu nelze očekávat, že bude bezednou studnicí znalostí různých faktů, témat a skutečností. Předpokládá se ale, že bude schopna zabezpečovat informace s přidanou hodnotou, tzn. zpravodajské informace. Především přechod od kvantitativních kritérií hodnocení zpravodajské činnosti ke kvalitativním byl pro mnohé příslušníky a zaměstnance Vojenského zpravodajství velmi bolestivý.

■ **Dá se tedy říci, že reorganizace Vojenského zpravodajství definitivně skončila?**

Ano, veškeré zásadní kroky související s reorganizací již byly učiněny. V současné době máme dostatečný legislativní rámec pro naši

činnost, organizační struktura je funkční, čerpání finančních a materiálních prostředků je teď mnohem efektivnější. Těžiště naší pozornosti se nyní přesouvá do oblasti práce s lidmi a k výkonu zpravodajské činnosti. Vojenské zpravodajství již není zatíženo minulostí. Tím mám na mysli spojování novodobé zpravodajské služby se službami a strukturami, které existovaly před listopadem roku 1989. Málokdo ví, že jsem ke dni 31. 12. 2003, ještě jako ředitel bývalého Vojenského obranného zpravodajství, propustil všechny osoby, které byly před rokem 1989 personálně nebo jinak spojeny s bývalou III. správou StB – Vojenskou kontrarozvědkou. Stejný postup byl aplikován v roce 2005 u lidí, kteří měli jakékoli vazby před rokem 1989 na bývalou Zpravodajskou správu Generálního štábu Československé lidové armády. Břímě předlistopadové minulosti představovalo pro Vojenské zpravodajství doslova jakousi kouli u nohy. To se samozřejmě negativně projevilo jak v důvěryhodnosti organizace, tak zejména v kvalitě mezinárodní spolupráce.

■ **Proč k odchodu těchto lidí došlo až po tak dlouhé době?**

Na to byste se musel zeptat mých předchůdců. Tento řekneme „očistný proces“ jsem považoval za naprosto zásadní ve vztahu nejen k veřejnosti, důležitý byl i z hlediska fungování služby. Chápu ale, proč se do tohoto úkolu

nikomu dříve nechtělo. Bylo by naivní si myslet, že vše probíhalo hladce a korektně. Řada těch, kteří museli odejít, to nese špatně dodnes. Někteří neváhají například v médiích poškozovat dobré jméno Vojenského zpravodajství. Do konce loňského roku byla snaha ze strany jistých lidí zabránit těmto zásadním změnám různými pokusy o diskreditaci nejen služby, ale i mé osoby. Rozumím tedy tomu, že se tohoto úkolu nechtěl nikdo ujmout. Stálo mě to hodně bezesných nocí, věřím však, že to ocení jak veřejnost, tak jednou i moji nástupci.

■ **Existují přesto některé oblasti, na které se hodláte zaměřit do budoucna?**

Hlavní pozornost samozřejmě směřuji na vlastní řízení a optimalizaci výkonu zpravodajské činnosti. Podrobnosti však z pocho-pitelných důvodů nebudu uvádět. Proč to potenciálním protivníkům ulehčovat? Mohu však říci, že se naše pozornost upírá především k mladé generaci zpravodajských důstojníků. Získat a udržet takové lidské zdroje klade vysoké nároky na personální práci, která již dnes zajišťuje vysokou kvalitu výběru osob. Výrazně se také soustředujeme na systém vlastního vzdělávání, který připravuje v několika úrovních zpravodajské důstojníky do „terénu“ i pro analytickou práci. Jsem si velmi dobře vědom toho, že kvalitního zpravodajského důstojníka nebo analytika nelze vychovat během několika málo let. Investovat do mládí a středního věku se však vyplatí. Také organizační oblast vyžaduje pozornost. Je až neuvěřitelné, nakolik se byrokracie zabydla ve státní správě, Vojenské zpravodajství nevyjímaje. Úřední šiml dokáže komplikovat i velmi jednoduché záležitosti. Na počátku letošního roku jsem vyhlásil boj byrokracii. Osobně se odmítám zapojovat do vnitřní, ale i vnější korespondence všude tam, kde cítím nadbytečnost svého podpisu nebo řešeného spisu. První ovoce již sklízím. Objem vnitřní administrativy se výrazně zmenšil. Bohužel, zatím se mi nepodařilo dostatečně „nakazit“ další manažery v mojí podřízenosti. Přivítal bych obdobnou aktivitu nejen v resortu, ale i v celé státní správě.

■ **V době, kdy měla armáda dvě zpravodajské služby, se hovořilo o tom, že je to na malou zemi příliš. Odpůrci případného sloučení naopak argumentovali tím, že mezi vojenskou rozvědkou a kontrarozvědkou je zásadní rozdíl. Jak se vám daří skloubit práci těchto dvou bývalých složek?**

Kdo jsou ti odpůrci, jaké praktické zkušenosti z práce u zpravodajské služby

po roce 1989 mají? Měl jsem to štěstí, že celá moje dvanáctiletá zpravodajská kariéra, od základní funkce až po funkci ředitele, se odehrála ve strukturách vojenských tajných služeb. Mohl jsem tak mnohé prožít osobně, pozorovat chování a jednání nadřízených a kolegů okolo sebe a především vše vyhodnocovat. Viděl jsem nezdravou, bohužel některými hlavními funkcionáři podporovanou, přehlíženou a tolerovanou rivalitu mezi bývalou Vojenskou zpravodajskou službou a Vojenským obranným zpravodajstvím. Prostor pro efektivní spolupráci, tak žádoucí a potřebný, nebyl vytvořen. Osobní antipatie vedení obou služeb nakonec vedly k vzájemné izolaci, ne ke spolupráci. Většina tvrzení tzv. expertů není podložena praktickou zkušeností. Postrádám věcné argumenty, emoce a zášť nestačí. S šířením nepravdivých a zavádějících informací o aktuálním dění ve Vojenském zpravodajství mám poslední dobou četné zkušenosti. Těmto podněcovatelům nepokojů nejde o to, mít funkční zpravodajskou službu. Spíš mají oprávněné obavy, že konfrontace současného a minulého pro ně nedopadne dobře. Zpět ale k vaší otázce. Samozřejmě že reforma nebyla vedena s cílem odstranit rozdíly mezi činnostmi charakteristickými pro rozvědnou a kontrarozvědnou práci. Nechceme „univerzálního zpravodajce“, jak se nám některí rádoby odborníci snaží namluvit. Těžiště reformy Vojenského zpravodajství je položeno v integraci analytické činnosti. Jednotný poznatkový fond, společné sdílení informací, možnost posuzovat zájmové činnosti a jevy jak z pohledu rozvědného, tak kontrarozvědného, to je obrovská výhoda. Bohužel rozsah tohoto rozhovoru mi neumožňuje jít více do hloubky. Stručně řečeno, služba je funkčnější a pracuje mnohem lépe.

■ **V minulém rozhovoru jste zmínil, že by 601. skupina speciálních sil měla být vyňata z vaší podřízenosti a převedena jako strategický prvek přímo pod náčelníka Generálního štábu. Proč k této reorganizační změně dosud nedošlo?**

Odpovídajícím místem pro speciální síly skutečně není Vojenské zpravodajství, ale jsou to struktury Generálního štábu AČR. Bylo by ale neodpovědné uskutečňovat takovéto změny v době, kdy je připravováno vyslání kontingentu speciálních sil do operace Enduring Freedom. Otázkou tedy není, zda speciální síly převést do struktur Generálního štábu, ale spíš kdy tak učinit. O termínu v tuto chvíli nebudu spekulovat.

Od touhy k realitě

Během třiceti let služby prošel podplukovník
Bohuslav Kletečka Českou republiku křížem krážem

Text: Pavel LANG

Foto: autor a Marie KRÍŽOVÁ

Jinou barvou stejnokroje a nejdelší zkratkou funkce budí pozornost při vyhlášení výsledků soutěže „Vojenský manažer roku 2005“. Ze šestice nejlepších je jediný „modrý“ a jeho zaměstnání N OdVPI OPP VeSPodV čítá paradoxních 16 písmen. Vítězí v kategorii C u sil podpory a výcviku. Podplukovník Ing. Bohuslav Kletečka.

Patří k lidem, kterým nespadne hned tak něco do klína, ale musejí si ke svému cíli prošlapat trnitou cestičku. Tak tomu bylo i před třiceti lety, kdy začínal jako voják z povolání. „V Kladně jsem se vyučil elektrikářem. Vše směřovalo k tomu, že se začlením do pracovního procesu a můj život půjde v poklidu dál.

Přišel však odvod na vojnu a s ním i podstatná změna. Nabídli mi studium v armádě, konkrétně na škole spojovacího vojska v Novém Městě nad Váhom. Mně osobně se to zamlouvalo, ale táta mi to rozmlouval. Nakonec jsem si prosadil svou,“ vzpomíná na rok 1974.

Dvouletá důstojnická škola utekla jako voda a dvacetiletý podporučík Kletečka se vydal cestou profesionálního vojáka. První zastávkou byly Miškovice u Prahy. Tam ho pověřili velením rádiové stanice a následně zabezpečovací baterie. Po roce služby dostal možnost opět usednout do školních lavic. Vystudoval vysokou školu, obor spojovací, v Liptovském Mikuláši. A pak už to šlo ráz na ráz. Armádní život se s ním nemazlil. Posádky a funkce se točily jako na kolotoči. Klecany, Bechyně, Hradec Králové, Pardubice, Brno, Vyškov, Tábor, Stará Boleslav. V některých městech sloužil dvakrát. Byl velitelem čety, zástupcem velitele brigády i náčelníkem oddělení vševojskové přípravy. Během třicetileté služby v armádě absolvoval pomyslné kolečko po celé České republice. V současnosti „kotví“ na staroboleslavském Velitelství sil podpory a výcviku jako náčelník oddělení věcného plánování a informací odboru perspektivního plánování. Na výložkách nosí dvě hvězdičky podplukovníka. Před nedávnem oslavil již 15 let v této hodnosti.

BECHYNĚ BYLA NEJLEPŠÍ

Zkušenosti může Bohuslav Kletečka rozdávat. Narůstaly s jeho každou novou funkcí. Ty nejennějšší získal v jihočeské Bechyni. „Bechyně mi sedla nejvíce. Mnozí byli zpočátku nešťastní, že tam musejí jít sloužit, avšak nakonec se z ní nikomu odcházet nechťelo. Setrval jsem tam deset krásných let. Nejprve jako velitel čety, potom velitel roty, za dva roky náčelník štábu a za další dva velitel praporu spojení a radiotechnického zabezpečení 1. stíhací letecké divize. Byla to tvrdá škola, avšak žádná alma mater na světě by mě do života tak dobře nepřipravila,“ říká pplk. Kletečka.

Tenkrát mu bylo osmadvacet let a šéfoval bezmála pěti stovkám podřízených. „Nejprve jsem si musel získat lidi. Přesvědčit je o tom, abychom táhli za jeden provaz. Budete makat a já vás ocení. Samozřejmě diferencovaně a maximálně spravedlivě. Stavěl jsem na neformálnosti. Myslím si, že rozkaz je až ta poslední instance. Postavit někoho do pozoru a zvýšeným hlasem mu zadat úkol, není dle mého názoru dobrá cesta. S každým vojákem, ať byl na té či oné funkci, jsem jednal slušně. Snažil jsem se jim v maximálně možné míře vytvořit podmínky pro splnění úkolu.“

Netrvalo to dlouho a nastoupená cesta začala přinášet první pozitivita. „Přišli za mnou dva starší nadpraporčíci a vysekli mi poklonu. Prý uzavřeli sázku, jak dlouho tady mladík Kletečka vydrží. Pár měsíců a konec. Tak jako moji předchůdci. Nakonec z toho bylo šest roků. Útvar z organizačních důvodů zrušili,“ konstatuje.

RECEPT NA DOBRÉHO MANAŽERA

Soutěž „Vojenský manažer roku“ považuje podplukovník Kletečka za dobrou motivaci příslušníků Armády ČR ke zvyšování úrovně řídicí práce a zlepšování jejich manažerských schopností. Že jej hodnotící komise vyhlásila vítězem v kategorii C (vedoucí oddělení, skupin a referátů operačně-taktických velitelství, velitelství brigád a základen brigádního typu) u sil podpory a výcviku, si velice váží. „Ani v nejmenším jsem nepočítal s předním umístěním. Konkurence byla obrovská. Že jsem zvítězil, беру jako nesmírnou čest. Odvádět dobrou práci by mělo být jaksi samozřejmostí. Avšak člověk má o to větší radost, když si

toho i někdo všimne,“ dodává s potěšením.

Na manažerské schopnosti vojáků v činné službě má pplk. Kletečka svůj osobitý názor: „Tvrdím, že řada vedoucích zaměstnanců AČR nemá dostatečné zkušenosti s osobním plánováním. Navíc mnozí celou záležitost zlehčují. Postupují živelně a hledají výmluvy, že v armádě se smysluplně plánovat nedá. To je jejich veliký omyl. V praxi to pak vypadá, co krok, to nápad. A podřízení se v tom bohužel vezou,“ říká B. Kletečka.

A jaký je jeho recept na dobrého armádního manažera? „Obecně řečeno znalost problematiky a předvídavost. Za každým úkolem musíte vidět jeho následek. Když lidé vašemu zadání rozumějí a ztotožní se s ním, potom ho plní s odpovídajícím nasazením. A každý dobrý manažer k tomu přidává ještě to svoje. Já se snažím plnit úkoly s časovým předstihem a dotahovat věci do konce. Vytvořím si systém a ten postupně vylepšuji. Samozřejmě, bez výpočetní techniky dnes již ani ránu,“ svěruje se zkušený profesionál.

CHVÍLE PŘED DOPADEM

Za pár dnů Bohuslav Kletečka oslaví „abrahámoviny“. Nastane chvíle ke krátkému ohlédnutí. „Vážně popřemýšlím, zda nepředat káru někomu mladšímu. Už mě to začíná lehce zmáhat. Hlavně to nekončící dojíždění. S malými

přestávkami jde o můj celoživotní úděl. V armádní kariéře jsem dosáhl pomyslného vrcholu. Po raketovém nástupu se nyní pomalu snáším na padáku dolů. Uvidíme, jak dlouho to bude ještě trvat, než dopadnu. Každopádně bych chtěl, aby to bylo bez újmy na zdraví, neboť toho mám hodně co vrátet rodině. Ta mě v nejtěžších chvílích služby vždy podporovala. Manželka Wacława, dcera Lenka a dvojčata Tomáš a Roman,“ vyznává se B. Kletečka.

Ať už jeho rozhodnutí o činné službě v armádě dopadne jakkoliv, pravdou je, že „modrý“ vojenský stejnokroj zůstane v rodině i nadále. Jeho nositelem je poručík Ing. Lenka Kletečková, jež slouží na čáslavské základně taktického letectva.

Nedávno se domácí rada usnesla, že vítězný manažerský meč bude umístěn na čelní stěně obývacího pokoje. Tak se i stalo. Podplukovník Kletečka v něm vidí ocenění, poručík Kletečková motivaci. Ostatním členům rodiny se líbí... ➔

CO ČEKÁ vrtulníkáře

O současnosti i budoucnosti vrtulníkového letectva AČR

Text a foto: Tomáš SOUŠEK

Je tomu přesně padesát let od doby, kdy byly do výzbroje československé armády zavedeny první vrtulníky Mi-4. Jejich osádky zpočátku stály na okraji zájmu a svoji prestiž v rámci vojsk si musely pracně získávat. Vrtulníkové jednotky postupně nabývaly na významu a dnes představují jednu z priorit naší současné armády. Jaká bude jejich další budoucnost?

Ačkoliv stále existuje přirozená rivalita mezi příslušníky jednotlivých druhů letectva, už dávno neplatí, že by vrtulníkáři byli nějakými méněcennými piloty. Naopak. Díky svým schopnostem, možnostem všestranného využití a zejména množstvím zachráněných životů si

vysloužili respekt a uznání nejen v armádě, ale i v celé společnosti. Také proto v současnosti probíhá významná obnova a modernizace letecké techniky u vrtulníkových jednotek. V brzké budoucnosti se pak počítá s tím, že právě vrtulníky budou jednou z věcí, které Česká republika nabídne k využití jak Severoatlantické alianci, tak i Evropské unii.

Shrňme si na úvod současný stav. Vrtulníky jsou dnes ve výzbroji dvou leteckých základen, které je provozují na třech letištích, a to v Přerově, Líních u Plzně a v Praze-Kbelích. Bitevní stroje Mi-24 jsou určeny především k úkolům bojového použití, jako je vzdušný průzkum,

palební podpora pozemních jednotek a ničení nejrůznějších pozemních cílů, včetně tanků a obrněných vozidel. Pro transportní Mi-17 a Mi-171Š jsou zase hlavním úkolem různé přepravní lety, a to jak s materiálem, tak i s osobami, od průzkumných skupin a speciálních jednotek až po přepravu zraněných. Vrtulníky W-3A Sokol našly největší uplatnění při záchraně lidských životů v rámci letecké záchranné služby. Vedle toho pak pro celé území ČR zabezpečují službu SAR.

Dnes nejstarším provozovaným typem je vrtulník Mi-8, jehož několik kusů slouží výhradně k přepravě osob, a to nejen příslušníků armády, ale do značné míry i ústavních činitelů České republiky. Zapomenout nelze ani na malé vrtulníky Mi-2, které jsou stále ve výzbroji. Neprovozuje je však armáda, ale Centrum leteckého výcviku v Pardubicích, kde se na nich cvičí nová generace vrtulníkářů.

OLÉTANÝ SOKOL?

Asi nejviditelnějšími jsou pro veřejnost stroje W-3A Sokol, které každodenně zasahují

v rámci západoeurópské letecké záchranné služby. Jejich osádky se předvedly také při dvou katastrofálních povodních v letech 1997 a 2002. Příznivci letectví pak jistě znají bravurní vystoupení sokolů na mnoha leteckých dnech. Největším uživatelem těchto strojů je 233. vrtulníková letka, která provozuje šest kusů na letišti v Líních, další tři jsou umístěny na domácí základně v Přerově a jeden pak v Praze-Kbelích.

Přestože jsou hodnoceny velice kladně a v armádě nelze na jejich adresu slyšet příliš kritických slov, vyvstává v souvislosti s jejich provozem určitý problém. Vrtulníky jsou sice jen deset let staré, avšak pomalu se přibližují ke stanovenému konci technické životnosti. V českém letectvu jde o jev dosud nevídaný, protože v minulosti většina typů končila kvůli dobové životnosti. Vrtulníky W-3A však létaly tak často a intenzivně, že dnes má každý z nich nalétáno přes 3000 hodin. Tato doba je limitující zejména pro jejich motory. Situace se v současnosti řeší s polským výrobcem, který musí určit, jakým způsobem životnost prodloužit. I pro něho jde ale o novou situaci, neboť Česká republika je vůbec prvním uživatelem, který se stroji W-3A nalétal tolik hodin.

Končící životnost ostatních provozovaných typů je hlavním impulzem k zásadní obnově a modernizaci vrtulníkového letectva. Po mnoha peripetiích bylo rozhodnuto, že to budou právě vojenské vrtulníky, jimiž bude uhrazena podstatná část ruského státního dluhu vůči České republice.

„Tato varianta je pro nás v současnosti optimální, protože je mnohem levnější než

prodloužení životnosti a modernizace starších vrtulníků, o nákupu nových strojů za hotové ani nemluvě,“ říká podplukovník Zdeněk Motyčka, vedoucí referátu vrtulníkového a dopravního letectva SRDS MO. Samozřejmě lze zaslechnout i názory, že nové ruské vrtulníky jsou i přes mnohá vylepšení svou koncepcí již zastaralé, avšak podle pplk. Motyčky jde o to nejlepší, co si naše země může dovolit. „Navíc nesmíme vidět jen vrtulník jako takový, ale je třeba si uvědomit, že k němu patří složitý systém pozemního logistického zabezpečení, který by v případě zcela nových typů stál další nemalé prostředky. U typů Mil však můžeme do značné míry využívat vybavení, které už máme zavedené,“ vysvětluje pplk. Motyčka. Podle mnoha odborníků navíc vrtulníky řady Mi-8/17/171 představují i přes své stáří koncepci v mnoha ohledech dosud nepřekonanou.

MI-171Š MÁ PŘEDNOST

Právě na vrtulníky Mi-171Š se v současnosti upírá v armádě největší pozornost. Ačkoliv šestnáct zcela nových strojů bylo z výrobního závodu dodáno jen se základním vybavením, už dnes představují významnou posilu a rozšíření možností použití. Jsou dány zejména výkonnějšími výškovými motory, větší nosností nákladu v podvěsu, instalací druhých dveří a výkonnějšího jeřábu na pravém boku trupu a u poloviny strojů také sklopnou nákladovou rampou na zádi. Součástí dodávky byly také přístroje nočního vidění (NVG), v jejichž používání se začínají přerovňovat letci cvičit, a to za pomoci britského instruktora. Schopnosti vrtulníků Mi-171Š v budoucnosti ale ještě výrazně vzroste, a to díky plánované rozsáhlé modernizaci, jejíž příprava je již v plném proudu.

Hlavním důvodem pro modernizaci našich vrtulníků je dosažení plné kompatibility s letouny a dalšími systémy standardně používanými jak Severoatlantickou aliancí, tak i například evropskými civilními orgány řízení letového provozu. To se týká zejména navigačního vybavení nebo takových věcí, jako

je palubní odpovídač. Změn dozná také komunikační výbava, kdy k původní radiostanici přibudou další dvě. Osádka tak bude moci komunikovat nejen ve všech leteckých pásmech, ale i s pozemními jednotkami či se složkami integrovaného záchranného systému. Samozřejmě bude možnost monitorovat více frekvencí najednou.

Vrtulníky obdrží také povětrnostní radar, výkonný světlomet a některé stroje pak i průzkumné zařízení FLIR. Další úpravy zvýší komfort zejména pro osádky. Jde například o klimatizaci pilotní kabiny či rozvod kyslíku, aby bylo možné využívat maximální dostup vrtulníku, který činí 6000 metrů.

V oblasti bojového použití je nutné dořešit zejména otázku vlastní ochrany vrtulníku. V současnosti má pouze pancéřování pilotního prostoru, zatímco v kabině cestujících tato ochrana určená zejména proti ručním palným zbraním chybí. Ještě větší riziko ale dnes představují nejrůznější řízené střely. Nové vrtulníky jsou zatím vybaveny jen chladiči výstupních plynů (EVU) a výmetnicemi klamných cílů (ASO). Osádka však v případě bojového nasazení může klamně cíle odpalovat jen ručně, což neodpovídá modernímu způsobu vedení boje. Proto jednou z nejdůležitějších součástí modernizace bude instalace výstražného zařízení, které dokáže včas rozpoznat například zachycení radiolokátorem či odpálení protivníkovy střely a automaticky provést účinná protiopatření. Práce na modernizaci prvního vzorového kusu by měly být zahájeny v létě letošního roku tak, aby koncem roku 2007 mohla být zahájena modernizace zbývajících strojů.

Pokud jde o další typy vrtulníků, i ty čeká modernizace, avšak o něco později. Bitevní Mi-24 by se poté měly dostat svým vybavením na stejnou úroveň jako Mi-171Š. Jiná situace je u dopravní základny v Praze-Kbelích. Zanedlouho ji posílí další starší Mi-17 přesunutý z Přerova, zatímco stroje Mi-8S budou nahrazeny novým typem. Plánuje se pořízení dvou zcela nových moderních vrtulníků určených pro přepravu VIP, avšak k tomu dojde nejdříve v roce 2010.

Modernizace vrtulníků, stejně tak jako jejich rostoucí význam ve struktuře armády jsou zřejmě hlavními důvody vysoké prestiže „vrtulníkového řemesla“. Svědčí o tom i stoupající zájem o toto povolání mezi mladou generací vojenských letců. Proto lze věřit, že důstojně navážou na tradice založené před padesáti lety.

Bezmála devět tisíc kilometrů překonala delegace Ministerstva obrany, aby odhalila nově zrekonstruovaný památník věnovaný čs. legionářům, jejichž cesta do vlasti skončila před 88 roky na Dálném východě. Ruský Vladivostok se tak stal místem posledního odpočinku 163 Čechoslováků.

PIETA na Dálném východě

Slavnostního
otevření hřbitova
československých
legionářů ve Vladivostoku
se zúčastnila delegace
Ministerstva obrany ČR

Text a foto: Pavel LANG

Ruská federace je zemí, v níž Česká republika eviduje třetí nejvyšší počet pietních míst a válečných hrobů čs. vojáků. Z celkového počtu 2380 válečných hrobů ve 28 státech světa je jich nejvíce ve Francii (572), ve Velké Británii (313), v již vzpomínaném Rusku (309 hrobů) a dále na Ukrajině (38) a v Itálii (22). V této souvislosti je třeba připomenout, že Ministerstvo obrany se souhlasem vlády ČR poskytuje zemím, které se o tyto hroby na základě ženevských konvencí a následných úmluv starají, peněžité dary. V letech 2002 – 2005 se jednalo o 44 peněžitých darů v celkové výši přes 14 milionů korun. V letošním roce budou z obdobných důvodů poskytnuty finanční prostředky osmi zemím, a to v úhrnné výši necelých dvou milionů korun.

Mezi nejvýznamnější projekty na úseku péče o válečné hroby a pietní místa realizované v předchozích letech za finanční účasti České republiky patří oprava československého válečného oddělení na vladivostockém Mořském hřbitově. Renovaci tamního pohřebiště zajišťovala asociace „Vojennyje memorialy“, kterou tímto úkolem pověřila vláda Ruské federace. „První kroky vedoucí k celkové rekonstrukci místa odpočinku československých

legionářů ve Vladivostoku začaly v roce 1998. Definitivní projekt byl dokončen o šest roků později. Loni, konkrétně v říjnu 2005, se nám podařilo schválený záměr realizovat. Česká republika poskytla za tímto účelem peněžitý dar ve výši 5 milionů korun,“ říká generální ředitel asociace Jevgenij A. Piljajev.

AICHLER, ZOUFÁLEK A DALŠÍ

Péče československých legionářů o hroby svých spolubojovníků se zrodila takřkajíc spontánně. Byly založeny tři sochařské dílny, a to v Čeljabinsku, v Irkutsku a ve Vladivostoku, které pak postupně postavily deset pomníků. Myšlenka vybudovat památník na místě hrobů padlých legionářů ve Vladivostoku vznikla v září 1918. Podle návrhu střešce Jana Stránského byl vytvořen projekt pomníku, jehož realizátorem se stal český architekt Vojtěch Koubek. Výsledné umělecké dílo pak vyšlo ze sochařské dílny informačně-osvětového odboru při čs. armádním sboru v Rusku. Slavnostní odhalení se uskutečnilo 1. května 1919 za početné účasti legionářů, představitelů štábu velitelství Dálného východu a spojeneckých jednotek.

Šestiboký jehlan, na jehož vrcholu sedí sokol s rozepjatými křídly a na schodišti piedestalu stojí mužská postava se skloněným mečem opřena o římsu jehlanu, je symbolem úcty k československým legionářům, kteří padli při osvobozování města v červnu 1918 nebo zemřeli v místní nemocnici v období od června 1918

do září 1920. Jak již bylo zmíněno, dostupné prameny hovoří o 163 zemřelých čs. legionářích. Počinaje Oldřichem Aichlerem, střelcem 2. pluku 7. rotý a konče Josefem Zoufálkem, střelcem 2. praporu 8. rotý.

Centrální památník na československém válečném oddělení vladivostockého Mořského hřbitova je opatřen nápisem „Na věčnou paměť padlým Čechoslovákům“ v češtině, ruštině, francouzštině a angličtině. Dále je doplněn českým textem „Zde ležíme my – Čechoslováci – padlí v boji za práva a svobodu. Věčná stráž cti i slávy svého národa“.

DĚNÍ NA MOŘSKÉM HŘBITOVĚ

Vladivostok, 11. května 2006. Je pár minut po poledni a nad Mořským hřbitovem se rozeznávají první tóny smutečního pochodu v podání vojenské hudby. Za jeho zvuků přicházejí na pohřebiště československých legionářů vedoucí delegací Ministerstva obrany České republiky, dále Ministerstva vnitra Slovenské republiky, Přímořského kraje a asociace „Vojennyje memorialy“. Slavnostní akt odhalení a vysvěcení nově zrekonstruovaného pomníku zahajuje pozdravným projevem představitel místní exekutivy Oleg A. Melnikov.

Poté se ujímá slova náměstkyně ministra obrany pro personalistiku Jaroslava Přibyllová. „Je to již bezmála devadesát let, a přesto vzpomínky na tyto události zůstávají stále živé. A to zejména proto, že boj československých legionářů na frontách 1. světové války byl

bojem za naši svobodu a vznik samostatného Československa. Ať už se účastnili bojů u Zborova, u Velké Doči nebo na válečných polích v okolí La Target a Neuville ve Francii, všude byli vedeni touhou našich národů po svobodě.“

Náměstkyně ministra obrany dále uvádí, že přímí svědkové těchto událostí už nežijí. Poslední československý legionář zemřel přede dvěma lety. „A tak nám je připomínají už jen pomníčky těm, kteří za společnou touhu zaplatili cenu nejvyšší. Jako němí svědkové dávných událostí lemují i dlouhou a strastiplnou cestu legionářů Transsibiřskou magistrálou zpět k domovu. Začínají u Zborova a končí zde, ve Vladivostoku,“ dodává J. Přibyllová.

Závěrečné poděkování náměstkyně ministra obrany ruským partnerům vyvolává dlouhotrvající potlesk. „Děkuji vám, že jste přispěli k obnově tohoto památníku. Je důstojným místem a připomínkou naší společné historie, připomínkou války, která přinesla nezměrné utrpení mnoha národům. Je toho velice málo, co můžeme pro ty, kteří kdysi tak trpěli, dnes ještě udělat. Uchování památníku a péče o něj je navíc vedle uctění jejich památky i mememtem nám živým, co všechno může nastat, když lidé zapomenou.“

Po vystoupení všech řečníků následuje vysvěcení pohřebiště a modlitba vedená Otcem Mironem. Zaznívá smuteční „Rekviem“. Čestná jednotka ruské armády pochoduje k památníku a pokládá věnce. Čestní hosté přinášejí k místu posledního odpočinku čs. legionářů květiny. Minuta ticha k uctění památky padlých a ceremoniál na Mořském hřbitově končí státními hymnami České republiky, Slovenské republiky a Ruské federace.

ÚCTA ZA ÚCTU

Je potěšitelné, že několikaleté úsilí zainteresovaných složek dospělo do zdárného konce. Hroby i samotný památník československých legionářů ve Vladivostoku se dočkaly důstojné scenerie. Zdejší obyvatelé si tohoto projevu úcty k mrtvým, ale i jejich odkazu, nesmírně váží. Svoje sympatie vůči Čechům i Slovákům dávali znát na každém kroku.

„Slavnostním otevřením hřbitova a odhalením památníku čs. legionářům ve Vladivostoku naše péče nekončí,“ říká ředitel odboru mimoresortní spolupráce MO ČR Josef Prokeš a dodává: „Stávající stav pohřebiště chceme udržet i do budoucna, a proto budeme, počínaje rokem 2008, dále finančně přispívat na jeho údržbu.“

NA SIBIŘI *bojovali* ZA PRAHU

Československé legie v Rusku
představovaly nejvýznamnější složku naší
zahraniční armády v 1. světové válce

Text: Vladimír MAREK
Foto: VÚA

Do československých legií v Rusku bylo postupně zařazeno sedmdesát tisíc vojáků, z toho jich padlo 4112. Jen v bitvě o Vladivostok v létě roku 1918 a později na nejrůznější nemoci zemřelo v tomto městě 163 legionářů. Další stovky a tisíce hrobů jsou rozesety prakticky podél celé Transsibiřské magistrály.

Působení našich legionářů v Rusku bychom mohli rozdělit na několik etap. První z nich představovaly boje na východní frontě po boku ruské armády, jejichž vyvrcholením byla bitva u Zborova. Boje o důležitý dopravní uzel Bachmač v březnu 1918 měly naopak umožnit ústup všech našich legionářů z Ukrajiny obsazené německou armádou. Nejintenzivnější a nejrozsáhlejší nasazení legionářů odstartoval 14. května 1918 tzv. čeljabinský incident. Tehdy jeden z rakousko-uherských zajatců

projíždějících Čeljabinskem vyhodil z vlaku kus železa a vážně zranil českého vojáka. Ostatní legionáři zastavili odjíždějící vlak a domnělého viníka zabili přímo na místě. Bolševické velení místo toho, aby celý případ řádně vyšetřilo, nechalo zatknout skupinu, která se v rozčilení dopustila tohoto činu. Zbytek našich vojáků se rozhodl osvobodit kamarády, a naopak pozatýkat bolševiky.

Ústřední sovětská vláda v reakci na to vydala rozkaz, že legionáři mají okamžitě odevzdat

veškerou výzbroj. Kdo bude přistižen se zbraní v ruce, bude zastřelen. Shodou okolností právě v této době zasedal v Čeljabinsku sjezd volených delegátů vojska. Ten přijal usnesení neodevzdávat zbraně, ale naopak pokračovat v cestě na východ „vlastním pořádkem“, což ve skutečnosti neznamenovalo nic jiného, než se probít touto částí Ruska. Síla legionářů se hned v následujících dnech ukázala být mnohem větší, než kdokoliv předpokládal. Prakticky okamžitě propukly boje s bolševiky. Naše vojsko bylo rozděleno do čtyřech skupin. Na západě působila skupina penzenská, za Uralem pak skupina čeljabinská a západoomská. Poblíž těchto jednotek se zformovala skupina východoomská. V Zabajkálí a především pak v okolí Vladivostoku byla soustředěna skupina vladivostocká, která zasáhla do konfliktu až koncem června.

K nejobtížnějším bojům došlo na západě. Do relativně hustě obydlené evropské části Ruska mohly být totiž po železničních sítích soustředěny značné síly rudoarmějců. Již 29. května 1918 opustil velitel této skupiny poručík Stanislav Čeček dobytou Penzu, zmocnil se Alexandrovského mostu přes Volhu a obsadil Samaru. Skvěle si vedly i obě omské skupiny, které se spojily již 9. června. Po obsazení Kazaně se vytvořila volžská fronta

v délce téměř pěti set kilometrů. Ke spojení všech čtyř skupin pak došlo koncem srpna 1918. Legionáři tak získali kontrolu nejen nad magistrálou, ale s ní i nad značnou částí Ruska. V průběhu léta a podzimu 1918 obsadili střední Povolží, jih Sibiře, sever Kazachstánu a severovýchod Číny. Ovládali území o rozloze půldruhého milionu kilometrů čtverečních, což je zhruba dvacet současných našich republik. Ještě několikanásobně větší území se však díky aktivitám legionářů dostalo pod kontrolu bělogvardějců. Mnohem důležitější ale bylo, že došlo k přerušení přepravy německých, rakousko-uherských, bulharských a tureckých zajatců z východních částí Ruska do protidohodových zemí. To všechno za situace, kdy německá vojska prováděla úspěšnou ofenzivu na západní frontě a útočila na Paříž.

Tyto události byly intenzivně sledovány nejen světovým tiskem, ale především politickými reprezentacemi zemí Dohody, což přinášelo nemalou politickou prestiž nově vznikající Československé republice.

Výborně se vyvíjející situace se však na podzim roku 1918 začala obracet v neprospěch legionářů. Těžkými boji vyčerpané pluky 1. čs. divize marně čekaly na pomoc spojenců. Nezbyvalo než ustupovat a přemístit frontu za Ural. Legionářské pluky definitivně odcházejí z fronty v prosinci 1918. Po celý další rok je jim však svěřen nelehký úkol ochrany magistrály v délce tří tisíc kilometrů. I v tomto případě musejí svádět řadu vysilujících bojů. Do vlasti se legie vrátily až v roce 1920.

A fakta

První jednotka našich legií v Rusku, Česká družina, vznikla již v září roku 1914 v Kyjevě. Později se rozrostla v pluk, brigádu a divizi. Legie byly rozděleny do třech divizí po čtyřech plucích s řadou jezdeckých, dělostřeleckých, úderných, ženijních a podpůrných jednotek.

1. střelecký pluk „Mistra Jana Husa“ se účastnil bitev u Zborova, Tarnopole, Bachmače a na povolžské frontě. Od jara roku 1919 se pak podílel na obraně Transsibiřské magistrály v úseku Krasnojarsk, Kansk a Irkutsk.

2. střelecký pluk „Jiřího z Poděbrad“ vznikl v dubnu 1916 ve Slucku. Zapojil se do bojů u Zborova, Tarnopole, Volosuky a Kyjeva. Při obraně magistrály bojoval o Marianovku, Šadrinsk, Kazaň, Čeljabinsk, Zlatoust, Trojick a Nižnyj Tagil.

3. střelecký pluk „Jana Žižky z Trocnova“ vznikl v březnu 1917 v Treskyni. Zapojil se do bitev u Zborova, Tarnopole, Čeljabinsku, Trojicku, Zlatoustu, Jekaterinburgu a na uralské frontě. Od jara 1919 pak bránil úsek magistrály u Irkutsku.

4. střelecký pluk „Prokopa Holého“ vznikl v srpnu 1917 v Polonnoje. Účastnil se bitev u Bachmače, Penzy, Lipjagu a na povolžské frontě. Od jara 1919 se podílel na obraně magistrály na střední Sibiři.

5. střelecký pluk „Pražský T. G. Masaryka“ vznikl v červenci 1917 v Borispolu. Účastnil se bitev o Vladivostok, Nikolsk Ussurijský, Spassk, Kaul, Kunhut a od jara 1919 se podílel na obraně magistrály v úseku Barnaul – Tomsk.

6. střelecký pluk „Hanácký“ vznikl v Borispolu v červenci 1917. Účastnil se bitev u Bachmače, Marianovky, Omsku, Tatarsu, Tjumeně, Kunguru, Jekaterinburgu, Irkutsku a Bajkalu. Od jara 1919 se podílel na obraně magistrály v úseku Ščaglovsk – Omsk.

7. střelecký pluk „Tatranský“ vznikl v Berezaně v srpnu 1917. Účastnil se bitev o Bachmač, Mariinsk, Novonikolajevsk, Irkutsk, Kaul, Čeljabinsk, Tomsk, Krasnojarsk. Podílel se na obraně magistrály v úseku Novonikolajevsk – Tomsk.

8. střelecký pluk „Slezský“ vznikl v červenci 1917 v Borispolu. Účastnil se bitev o Vladivostok, Nikolsk Ussurijský, Nižnyj Tagil a Kunhut. Podílel se na obraně magistrály v úseku Marinsk – Irkutsk.

9. střelecký pluk „Karla Havlíčka Borovského“ vznikl v Samaře v srpnu 1918. Účastnil se bitev na povolžské frontě, podílel se také na obraně magistrály v úseku Kungur – Šumicha – Kansk. Již předtím ale bojoval jako „1. čs. záložní pluk“ u Bachmače, Syzraně, Buzuluk a Bugulmy.

10. střelecký pluk „Jana Sladkého Koziny“ vznikl v Samaře v červenci 1918. Účastnil se bitev na povolžské frontě a na obraně magistrály v úseku Ačinsk – Krasnojarsk – Kansk. Střežil ruský zlatý poklad v Irkutsku.

11. střelecký pluk „Františka Palackého“ vznikl v Novonikolajevsku v srpnu 1918. Účastnil se bitev na povolžské frontě, při obraně magistrály v úseku Ačinsk – Krasnojarsk.

12. střelecký pluk „M. R. Štefánika“ vznikl v Tomsku v červenci 1918. Podílel se na obraně magistrály v okolí Nižnyje Udinsk. Součástí našich legií v Rusku byl ještě 1. samostatný úderní prapor, který vznikl v prosinci 1917 v Jagotinu, dva jezdecké pluky, tři dělostřelecké a tři těžké dělostřelecké pluky.

BRATISLAVSKÁ PREMIÉRA

Text a foto: Michal ZDOBINSKÝ

Poprvé v historii slovenských výstav obranné techniky se místo konání přesunulo z Trenčína do areálu Incheba Expo na břehu Dunaje naproti bratislavskému hradu. Třídenní akce IDEB 2006 (International Defence Exhibition Bratislava) se od 3. do 5. května podle oficiálních informací účastnilo 220 vystavovatelů ze 13 zemí. Největší zastoupení, pochopitelně po domácích slovenských organizacích, měly firmy z ČR.

IDEB 2005 ←

Významná pozice i posilující vazby obou zemí byly ostatně patrné již při slavnostním zahájení, kdy na čestné tribuně stáli po boku slovenského prezidenta Ivana Gašparoviče ministři obrany Slovenska a ČR i oba náčelníci Generálních štábů. Nejvyšší slovenský představitel si při zahajovací prohlídce podrobně prohlédl oficiální expozici AČR a MO včetně poprvé vystavené mobilní kontejnerové chemické laboratoře a zavzpomínal také na svoji vojenskou službu na letišti v Pardubicích. To, že by se spolupráce obou zemí ve vojenské oblasti mohla posunout do nové dimenze, signalizovala také vyjádření obou ministrů obrany Martina Fedora a Karla Kühnla i náčelníků GŠ Ľubomíra Bulíka a Pavla Štefky o možném společném postupu při výběru a pořízení nového vojenského transportního letounu, který by nahradil dnes používané An-24/26.

Spolupráce při modernizaci a přezbrojování obou armád by mohla být ještě širší. Jak pro A report potvrdil ředitel sekce vyzbrojování Jiří Martinek po jednání se svým slovenským protějškem Ivanem Chylou, v úvahu přicházejí další možné okruhy spolupráce, ať již například při modernizaci vrtulníků, u štábního informačního systému, kolových obrněných vozidel 4 x 4, projektu vojáka 21. století nebo při výzkumných programech. Podle Jiřího Martinka projevila slovenská strana velký zájem o naše zkušenosti z výběru nového kolového obrněného transportéru.

SLOVÁCI MODERNIZUJÍ

Ozbrojené síly našeho východního souseda zažívají podstatné změny. K poslednímu dni loňského roku byla ukončena základní vojenská služba a buduje se plně profesionální

armáda. Rovněž probíhá několik důležitých modernizačních programů. Za jeden z nejdůležitějších se považuje budování bezpečných komunikačních a informačních systémů. V letošním roce by měla být dokončena modernizace letounů MiG-29, které pak budou sloužit v systému NATINADS. Hlavní dodavatel a koordinátor je ruská společnost RSK MiG, na programu se podílejí také společností BAE Systems, Rockwell-Collins a samozřejmě domácí Letecké opravny Trenčín. Pracuje se na úpravě vrtulníků Mi-17, na verzi pro pátrací a záchranné úkoly v bojových oblastech (SAR). Od roku 2000 probíhá ve spolupráci s německou společností Diehl program modernizace raketometu RM-70 na podstatně výkonnější verzi RM-70/85 MODULAR. Do konce roku 2005 obdržela slovenská armáda prvních 20 lehkých obrněných vozidel ALIGATOR 4 x 4 a výroba dalších kusů pokračuje.

Kromě již zmíněných probíhajících projektů se připravují i nové akvizice. Především by se mělo jednat o mobilní komunikační a informační systém řízení a velení MOKYS, mobilní automatizovaný systém řízení a velení jednotek protivzdušné obrany ASTRA, nové přehledové mobilní radiolokátory krátkého a středního dosahu, nákup nových terénních nákladních automobilů střední i těžké kategorie a také pořízení již zmíněného vojenského dopravního letounu. Lehká terénní vozidla UAZ by měl nahradit nový typ, počítá se s modernizací bojových vozidel pěchoty BVP-2, pořízením nové výbavy jednotlivce i pro specializované protichemické a ženijní jednotky a uvažuje se i o novém středním kolovém obrněném vozidle.

NA VLASTNÍ PŮDĚ

Domácí prostředí pro svoji prezentaci pochopitelně využily jak slovenské ozbrojené síly, tak i místní obranný průmysl. Vedle dnes již známé a do výzbroje slovenské armády zavedené 155mm samohybné kanonové houfnice vz. 2000 ZUZANA byl na venkovní ploše představen již zmíněný zkoušený raketomet RM-70/85 MODULAR a to jak vlastní palebné vozidlo, tak i muniční/nabíjecí vozidlo.

MODULAR představuje poměrně rozsáhlou úpravu, která zlepšuje parametry původního raketometu RM-70 ve třech hlavních oblastech. Především se jedná o automatizovaný systém řízení palby, zvýšení dostřelu a účinnosti palby a zlepšení ochrany obsluhy.

Systém je řešen tak, že může využívat rakety jak pro běžné neřízené 122mm rakety GRAD, tak i podstatně větší a účinnější 227mm rakety z amerického raketometu MLRS s dostřelem až 30 km. Možnost použití dvojího typu munice má výhodu mimo jiné v tom, že v případném skutečném bojovém nasazení bude systém střilet účinnou a v NATO standardizovanou municí, zatímco v běžném výcviku a při pravidelných střelbách přijdou ke slovu mnohem levnější 122mm rakety, kterých mají Slováci ve skladech velké množství.

V rámci venkovní expozice se představilo bojové vozidlo pěchoty BVP-1 s bezsádkovou věží RCWS-30 firmy Rafael a v jeho sousedství stála také vylepšená verze samohybného výbušného odminovacího systému SVO A1, který první den výstavy od firmy Konštrukta Defence oficiálně převzal slovenský ministr obrany.

Po zběžné procházce výstavními halami bylo zřejmé, že vnitřní expozici dominuje lehké obrněné vozidlo ALIGATOR 4 x 4. Jak již bylo zmíněno, slovenská armáda obdržela první 20kusovou sérii ve verzi mobilní velitelské stanoviště a v provedení pro Vojenskou policii. Výroba ve Vojenském opravárenském podniku Trenčín pokračuje dál a probíhá vývoj nebo zkoušky dalších verzí. Kromě provedení na vyhledávání min a nevybuchlé munice určené EOD týmům se pracuje na variantě pro předšlunuté letecké návodčího, na verzi mobilní pozorovatelné pro dělostřelce a na vozidle chemického průzkumu ALIGATOR 4 x 4 PK-RCHBO, které na výstavě získalo hlavní cenu v kategorii výzbroje a techniky pozemních sil.

ČESKÁ DOMINANCE

České firmy představovaly nejen největšího zahraničního vystavovatele, ale také se mohly pochlubit možná největším množstvím novin. První překvapení a úspěch byl ale trochu jiného rázu a přišel hned první den výstavy. Na slavnostní recepci získal stánek AČR a Ministerstva obrany ocenění za „nejkreativnější expozici“. Stánek navrhlo a realizovalo oddělení výstavnictví AVIS ve spolupráci se sekci vyzbrojování MO. Cenu převzal její ředitel Jiří Martinek, který zároveň oficiálně vedl resortní zastoupení na bratislavské výstavě.

„Ocenění mě velmi potěšilo. Neočekával jsem to a určitě je nelze považovat za jakési poděkování slovenské strany za širokou českou účast,“ řekl A reportu. Podle něj začala intenzivnější spolupráce obou složek v oblasti realizace výstav při přípravě IDETu 2005 a kooperace je dnes na ještě vyšší úrovni. „Cenu z výstavy IDEB 2006 chápu jako ocenění

1

3

celého resortu obrany, ale díky flexibilitě má na tom AVIS významnou zásluhu,” doplňuje ředitel sekce vyzbrojování.

Se standardizovanými výstavními panely a v normovaných rozměrech stánků sice nelze vytvářet umělecká díla, ale česká oficiální expozice představovala ohraničený a zároveň přístupný celek s několika zajímavými detaily. Zatímco například většina vystavovatelů využívala videoprojekci na televizních obrazovkách ve výši očí, v našem stánku byla díky jeho celkovému vertikálnímu pojetí hlavní stěny umístěna velkoplošná obrazovka podstatně výše. Program byl proto dobře patrný jak na větší vzdálenost, tak i zblízka jej vidělo nejen několik návštěvníků v první řadě.

Vedle nezbytných informačních panelů se expozice nesla ve znamení výbavy pro chemické vojsko. Kromě úplně nového provětrávaného protichemického ochranného oděvu OPCH 05 či přenosné výbavy pro chemický průzkum expozici uzavíral kontejner nové polní převozní chemické laboratoře PPCHL-AL2/CH. Toto zařízení, jež

v Bratislavě absolvovalo výstavní premiéru, má za sebou již podnikové a kontrolní zkoušky a do konce června by mělo absolvovat i zkoušky vojenské. Mobilní laboratoř, která je uložena na podvozku terénního nákladního vozidla Tatra 815 8 x 8 s bočním hydraulickým překladačem, vyvinul a vyrobil VOP 026, konkrétně jeho divize VTÚO Brno a VTÚPV Vyškov. Laboratoř schopná transportu po vlastní ose po silnici nebo rozložená (na vozidlo a kontejner) po železnici, vzduchem nebo lodí, je určena nejen pro „práci“ s vojenskými bojovými chemickými látkami, ale také může například zjišťovat, určovat a analyzovat některé průmyslové škodliviny. Využívá několik zajímavých novinek, jako například plyný nebo kapalný chromatograf, či počítačový laboratorní informační systém. Na podzim letošního roku by liberečtí chemici mohli převzít první ze dvou plánovaných mobilních laboratoř PPCHL-AL2/CH.

Specializace na tento druh vojska byla patrná i v expozici českých firem, kterou podporovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu

ČR. Například společnost EGO Zlín poprvé představila ochranný oděv EBO-10, který s nafukovacím zařízením BIOBOX EBXT-06 pro izolaci osob s virulentní nákazou a menším BIOVAKem EBV-30 pro jejich bezpečný transport bude vytvářet ucelený systém bioochrany.

Z oblasti elektroniky lze zmínit hned dva poprvé vystavené exponáty. Společnost SPEEL Praha ukázala mobilní provedení svého pracoviště MDAW 2006 (Mission De-briefing and Analysis

Workstation) sloužícího pro vyhodnocování a analýzu uskutečněního letu. Díky dvojici počítačů je zařízení 100% zálohované, takže v případě poruchy jednoho z nich není nutné přerušit nebo omezit činnost, protože k provozu postačuje druhý počítač.

Výstavní premiéru si rovněž odbyla vícepásmová rádiová stanice RF13250 od společnosti DICOM Uherské Hradiště. Má zvýšenou odolnost proti elektronickému boji, hmotnost 8 kg a je určena pro zástavbu prakticky do všech pásových nebo kolových vozidel.

Kromě zmíněné expozice AČR a MO obdrželo Česko na výstavě ještě jedno ocenění, a to v kategorii „prostředky a zařízení logistické podpory“. Konkrétně jej dostala společnost VOP – Dolní Bousov za nové nevybušné zátarasy. Tento železobetonový prvek byl vyvinut vnitřní grantovou agenturou dnes již bývalé Vysoké vojenské školy pozemního vojska ve Vyškově a kromě vyšší odolnosti proti překonání těžkou bojovou technikou jej lze účinně použít i v mírových podmínkách, například jako základ protipovodňových bariér.

V sousedství tohoto prvku vystavoval tvůrce výcvikových prostředků Ledic model vyvinuté tzv. karuselové střelnice JAKUB GUN CARROUSEL. Zařízení umožní na omezeném prostoru celou řadu variant střeleckého výcviku na pohyblivé i stacionární cíle. Princip spočívá v tom, že uprostřed střelnice na kruhové točce bude stanoviště jednotlivce, část vozidla s bočním oknem nebo střelny z OT a na vnější kružnici se budou promítat stacionární nebo pohyblivé cíle, a to vše bude kombino-

váno s představenými reálnými překážkami nebo terénními prvky. Nezávislé pohyby točny a obrazu na vnější kruhové ploše umožní celou škálu kombinací při použití jak laserových pa-prsků, tak i ostré munice ráže 5,56 x 45 mm.

V oblasti ručních palných zbraní představila Česká zbrojovka Uherský Brod například plně vybavený samopal ŠKORPION v ráži 9 x 19 mm, na který by podle zástupců zmíněné firmy měl být v blízké době uzavřen významný kontrakt v zahraničí. Vedle škorpionu byl k vidění „starý známý“ samopal vz. 58, avšak s neobvyklým označením vz. 858 TACTICAL II. Jedná se o upravené provedení schopné střelby pouze jednotlivými ranami, které po schválení náboje 7,62 x 39 mm pro lovecké účely lze prodávat na civilním trhu.

Další variaci na téma samopal vz. 58 bylo možné spatřit ve stánku firmy Zbrojovka Praha, která byla založena přede dvěma roky především pro výrobu maket a replik ručních palných zbraní. Nyní firma zkouší své štěstí v relativně nenákladné úpravě osmapadesátky, jež by měla

zvýšit její užitnou hodnotu. Předpažbí zbraně dostalo nahoře, vespuďu i na bocích lišty pro připevnění nejrůznějšího doplňkového vybavení či další rukojeti, k dispozici by mělo být jiné provedení sklopné pažby nebo výsuvná pažba z karabiny M4, avšak nejvážnější zásah představuje zkrácená (ale o kompenzátor zdvihu doplněná) hlaveň pro snazší pohyb se zbraní v omezeném prostoru.

Pozornost na venkovní ploše u stánku společnosti SHK CZ na sebe poutalo i vznášedlo PEGAS 4M. Zmíněná firma doufá, že tento prostředek by mohl najít velmi dobré uplatnění v rámci integrovaného záchraného systému ČR při živelných pohromách (především záplavách). Toto vznášedlo si v praxi vyzkoušela například i 15. ženijní záchranná brigáda v Bechyni.

TI OSTATNÍ

Ze zahraničních exponátů lze vedle moderního terénního automobilu DURO 6 x 6

osobních zavazadel při vstupu do hal, takže si člověk dovnitř mohl přinést téměř cokoli. Rovněž agentura v rámci tzv. IDEB Teamu zodpovědná za ubytování a hotelový servis byla schopná začátkem března nabídnout jen jakousi ubytovnu se společnými WC a sprchami, přestože při troše úsilí šlo několik dní před zahájením výstavy „normální“ hotel sehnat. Navzdory prvotním těžkostem ale IDEB má potenciál stát se navštěvovanou a oblíbenou komorní akcí v daném regionu. <<

- 1 Raketomet RM-75/85 MODULAR
- 2 Slovenský prezident a ministr obrany při prohlídce nové české převozní chemické laboratoře
- 3 Slovenský ALIGATOR v navrhované verzi pro chemický průzkum
- 4 Nový český neobyčasný zátaras získal hlavní cenu v kategorii prostředků a zařízení logistické podpory.
- 5 Poprvé představený ochranný oděv EBO-10
- 6 Mobilní poletové vyhodnocovací stanoviště MDAW 2006-05-11
- 7 Nová vozidlová rádiová stanice RF13250
- 8 Plně vybavený ŠKORPION v ráži 9 x 19 mm
- 9 Dálkově ovládaný věžový komplet ORCWS
- 10 Model střelnice JAKUB CARROUSEL

či obměněného vozidla EAGLE IV (využívá stejný podvozek, ale v uspořádání 4 x 4) například zmínit poměrně velké expozice dvou u nás velmi dobře známých výrobců obměněných transportérů. Oba navíc měli ve svém sousedství výrobce věžových kompletů. Zatímco rakouský Steyr vystavoval svůj PANDUR II 6 x 6 s věží RCWS-30 od izraelského Rafaelu (další „malá“ věž s 12,7mm kulometem a ŘS SPIKE byla namontována i na jednom ze slovenských ALIGATORů), finská Patria předvedla svůj typ AMV také ve verzi 6 x 6, ale s bezosádkovým věžovým kompletem ORCWS od izraelské firmy Elbit. Zmíněný komplet lze ještě řadit do kategorie novinek, protože byl poprvé představen na loňské výstavě DSEi ve Velké Británii. Věž je určena pro lafetaci kanonů v rážích 25 až 30 mm a podle zástupců Elbitu se toto řešení ve své kategorii vyznačuje širokým použitím osvědčených a hromadně vyráběných prvků nebo systémů (například u tanků MERKAVA nebo modernizovaných M-60) a modulově řešenou ochranou věže. Prvními uživateli těchto věží se stane Portugalsko (věž bude umístěna na vozidla PANDUR II 8 x 8) a Belgie na typu PIRANHA III. Kromě toho Elbit předvedl i svoji malou věž s 7,62mm kulometem ve spojení s vozidlem HUMMER. Tato opět z vnitřku vozidla na dálku ovládaná věž má bez kulometu hmotnost méně než 95 kg a její zásobník má v základním provedení kapacitu 690 ran, avšak je možné toto množství rozšířit takřka na dvojnásobek – přesně na 1150 kusů munice, což v kritických bojových situacích poskytuje dostatečný palebný průměr.

Být v obraze

Letos v srpnu se ve výcvikovém prostoru Boletice uskuteční už třetí setkání pyrotechniků s mezinárodní účastí

Text: Jaroslav PAJER
Foto: autor a Karel LUDVÍK

Když se v roce 2004 konala v boletickém vojenském výcvikovém prostoru první pyrotechnická konference s mezinárodní účastí, jen těžko se dalo odhadnout, zda se uchyti natolik, aby měla pokračování. A hle, povedlo se. Soudě alespoň podle počtu účastníků, který rok co rok bezmála o čtvrtinu roste.

„V roce 2004 to bylo sedmdesát pět lidí, z nich asi padesát vojáků. Loni přijela zhruba stovka posluchačů i lektorů a letos je plánovaná účast kolem sto dvaceti osob, z nichž by na čtyřicet pyrotechniků mělo být z armád NATO,“ říká Karel Ludvík, občanský pracovník jindřichohradeckého záchranného praporu, který stál společně s podpraporčíkem Ivanem Novotným z bechyňského ženijního praporu u zrodu tohoto podniku.

Odhlédneme-li od nesporně časově a logisticky náročného zajištění akce, do něhož se kromě jindřichohradeckých a bechyňských profesionálů zapojili především příslušníci Střediska obsluh výcvikových zařízení Boletice, kteří na sebe převzali hlavní pořadatelskou odpovědnost, a pracovníci z jim nadřízeného Ředitelství výcviku a doktrín Vyškov, rozhodou-

jící míru úspěšnosti setkání má konferenční program.

Oba uplynulé ročníky setkání byly obsahově dost našlapané. Jak v dopoledních přednáškových blocích v učebně, tak při odpoledních ukázkách v terénu.

„Vojenská policie nás kupříkladu seznámila s příčinami vzniku mimořádných událostí ve spojitosti s pyrotechnickou činností,“ vzpomíná Karel Ludvík na loňský rok. K tomuto tématu se pak řadilo několik dalších vystoupení, mimo jiné prezentace české rotý EOD, jejíž příslušníci působí v misi ISAF v Afghánistánu.

K tradičním už patří přednášky Jana Haase z Vojenského historického ústavu. Poprvé hovořil o počátcích pyrotechnické služby na našem území, podruhé připomněl generála Karla Esopa, velkého odborníka v oboru výbušnin z přelomu 19. a 20. století, jehož jménem je dokonce nazvána zkouška brizance trhavín. Druhou osobností, jejíž dílo posluchačům přiblížil, byl sir Henry Shrapnel.

Jestliže dopolední přednášky bývají více poslechové, odpoledne patří praktickým demonstracím. Loni zde účastníci viděli roboty pro manipulaci s nebezpečným předmětem, moderní způsoby otevírání nalezené munice a podobně. „Zajímavé bylo třeba zařízení na řezání munice vodním paprskem, jež se dá namontovat na robota,“ vypráví pprap. Novotný. „Například je nalezena letecká puma. Abychom s ní mohli manipulovat, potřebujeme uříznout zapalovač, který je iniciátorem výbuchu. A tohle zařízení ho dokáže bezpečně oddělit.“

Jinou novinkou byla ukázka těžkého pyrotechnického oděvu EOD-8 a především pak přilby EOD-9, která je proti starší verzi vybavena kamerou, audiosystémem a vnitřní klimatizací.

A s čím organizátoři počítají pro letošní rok? Už podruhé by měli přijet Jean-Yves Siffointe a Jean-Claude Dantec z Le Service du Déminage, francouzské služby, která se zabývá asanací někdejších bojišť jak doma, tak i v zahraničí a problematikou nástražných výbušných systémů. „Protože vím, že v poslední době měli dvě mimořádné události, poprvé šlo o nedovolenou manipulaci s trhavinou a podruhé o samovolný výbuch munice, požádal jsem je, aby zde oba případy podrobně rozebrali,“ prozrazuje Karel Ludvík.

„Letos bychom také měli vidět výbuchy termobarické munice,“ přihazuje Ivan Novotný. „Pro svět to už je starší věc, pochází ze 70. let 20. století, ale pro nás je to svým způsobem stále novinka, protože se o ní moc nemluví, ani neznáme postupy jejího ničení.“ <<

Od daktyloskopie až po střelbu

PRT Fayzabád podporuje výcvik místní afghánské policie

Text a foto: Juraj ŽÁČEK

Provincie Badakšán tvoří severovýchodní hranici Afghánistánu. V rámci projektu německé vlády zaměřeném na pomoc místním bezpečnostním složkám zde proto probíhá i příprava afghánské pohraniční policie. V provinčním centru Fayzabád vyrostla nová budova policejního velitelství, v distriktu Kešem jsou budována stanoviště silniční policie a postupně je realizován nákup nových radiokomunikačních prostředků.

Jako důkaz skutečnosti, že poskytovaná mezinárodní pomoc musí být místním podmínkám šitá opravdu na míru, může sloužit předání několika koní pohraniční policii distriktu Iškašim. Velmi důležitou součástí podpory místních vládních struktur je i příprava odborných seminářů a podílení se na výcviku nových adeptů policejní služby. Příslušníci německé policie školí asi 195 mužů přímo ve Fayzabádu.

Na základě mezivládní dohody mezi Chorvatskem a Německem působí na základně ISAF – PRT Fayzabád také tři policisté a jeden pracovník diplomatické služby z Chorvatska. Dvakrát týdně zde probíhá školení skupiny místních policistů, kteří se učí například zásady poskytování první pomoci a zacházení s nejrůznějšími typy zbraní. Vyučovány jsou rovněž teorie a praxe daktyloskopie, základy trasologie, řízení dopravy a jiné speciální policejní techniky.

„Ti, kdo se účastní některého z výcviků, dostávají nové legitimace a po zvládnutí kurzu i certifikát o úspěšném absolvování daného vzdělávacího programu,“ říká Dean Savič, jeden z odborníků zodpovědných za průběh školení.

V improvizovaném výcvikovém středisku právě probíhá výuka daktyloskopie. „Opravdu velkou pomocí je práce příslušníků Vojenské policie vyslaných do Afghánistánu v rámci 3. kontingentu AČR v ISAF – PRT. Jedná se

o vynikající odborníky a především dobré kamarády. Jsme rádi, že nám pomáhají zejména s výukou praxe,“ doplňuje Zdravko Valzić, další ze skupiny chorvatských policistů.

Nedlouho poté už rozbaluje své „nádobíčko“ český technik, praporčík Zdeněk Dostál, odborník na snímání otisků, který za neobvyklé pozornosti asi patnácti přítomných afghánských policistů krok za krokem vysvětluje postup při hledání daktyloskopických stop. Zájem je obrovský. Zvláště když si někteří z účastníků zaměstnání mohou snímání otisků sami prakticky vyzkoušet.

„Bohužel nemáme zatím takové vybavení, abychom v konkrétní policejní praxi mohli v plné míře využívat vše, co se zde učíme. Přesto jsme rádi, že se můžeme s metodami práce našich přátel z Evropy podrobněji seznámit,“ řekl k tomu velitel cvičící skupiny afghánských policistů.

Překvapující však jsou nepříliš dobré výsledky cvičících dosahované při pravidelných ostrých střelbách. „Navzdory skutečnosti, že v této zemi snad každý muž dostává do kolébky kalašnikova, mířená střelba působí místním policistům opravdu velké problémy,“ tvrdí velitel skupiny Vojenské policie 3. kontingentu AČR npor. Zdeněk Michl, který je zodpovědný za organizaci střeleckého nácviku. Jedním z důvodů je zřejmě nedostatek kvalitního střeliva a nedostatečná praxe příslušníků sboru.

Hlavní velitel policie provincie Badakšán generál Šáh-Džahán Núrí vysoce

oceňuje všechny formy poskytované mezinárodní pomoci. Mrzí ho přetrvávající nedostatečná vybavenost místních bezpečnostních složek. Upozorňuje také na zvláštnosti místní služby: „Velkých úspěchů jsme dosáhli při podpoře odzbrojovacích programů probíhajících v provincii pod patronací centrální vlády v Kábulu. V poslední době se jednalo například o zadržení dvou nákladních vozů se zbraněmi a municí v městské části Dašt Gorog. V obci Hawan v distriktu Rag zase vyrušila policejní hlídka skupinu pašeráků. Po jejich útěku bylo na místě zajištěno více než 36 kg narkotik.“

Není sporu o tom, že před vedením místní policie nadále stojí řešení dlouhé řady náročných překážek. Proto PRT Fayzabád v létě zahájí 3. etapu přípravy všech složek provinční policie, do které budou zahrnuti nejlepší účastníci současného kurzu. Na uvedeném výcviku se budou nadále významným způsobem podílet příslušníci Vojenské policie AČR zařazení do sestavy 3. kontingentu AČR působícího v operaci ISAF.

V Bedřichově slavnostně i pracovně

Delegace dvanácti zemí CLIMSu jednaly v České republice

Text a foto: Václav KUPILÍK

Styčný výbor vojenských sociálních organizací uvedených států si tentokrát za místo svých jednání vybral jednu ze svých členských zemí, Českou republiku. Čtyřdenní jednání mělo bohatý program. Sotva se delegace seznámily s prostředím Vojenské zotavovny Bedřichov a po namáhavé cestě z různých míst Evropy smyly únavu v bazénu sportovně-rehabilitačního centra, čekalo je slavnostní zahájení.

Úřadující prezident CLIMS portugalský generálporučík Rui Hidalgo Ferreira pozdvihl číši sektu na zdar zasedání a delegace hned odpoledne prvního jednacího dne zasedly k pracovnímu stolu. Na programu dalších dvou dnů pak byla zejména bilaterální jednání. Během nich projednávaly jednotlivé delegace možnosti spolupráce při organizování výměnných zahraničních rekreačních a individuálních zahraničních pobytů.

V rámci CLIMSu se pořádají také mezinárodní dětské tábory. Armáda České republiky,

zastoupená Vojenskými lázeňskými a rekreačními zařízeními, spolupracuje v těchto oblastech velmi úspěšně s řadou zemí, čehož dokladem je poměrně bohatá nabídka pro příslušníky AČR uveřejněná v katalogu zahraničních pobytů na rok 2006. Konkrétně se jedná o Španělsko, Portugalsko, Bulharsko a Polsko v oblasti výměnných pobytů. Individuální pobyty pak mohou využít klienti Volarezy ve Španělsku, Francii, Itálii, Švýcarsku, Maďarsku, Rumunsku, Bulharsku a v rekreačním zařízení německé armády v Rakousku. Mezinárodní dětské tábory jsou v rámci CLIMSu organizovány v Německu, Itálii, Francii, Polsku, Maďarsku, Bulharsku a u nás ve Vojenské zotavovně Bedřichov ve Špindlerově Mlýně. Letos je mezinárodní dětský tábor organizován ve VZ Bedřichov od 12. srpna a zúčastní se ho děti z Belgie, Bulharska, Francie, Německa, Polska a samozřejmě také z České republiky.

Vojenská zotavovna Bedřichov se oděla do slavnostního hávu. Nad vstupem do budovy vlají vlajky 12 evropských zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Francie, Německa, Maďarska, Itálie, Nizozemska, Polska, Portugalska, Rumunska a Španělska. Přijíždí černý autokar Vojenských lázeňských a rekreačních zařízení a přiváží z pražského ruzyňského letiště delegáty jarního plenárního zasedání CLIMS (Comité de Liaison International des Organismes Militaires Sociaux).

Ve druhé polovině pobytu v České republice se členové delegací přesunuli do Prahy, kde měli alespoň krátce možnost seznámit se s hlavními dominantami našeho hlavního města. Snad nejvíce na ně zapůsobila prohlídka Pražského hradu se svatovítskou katedrálou a večerní procházka po Karlově mostě.

„Děkuji jménem všech delegací Vojenským lázeňským a rekreačním zařízením za perfektní organizaci jarního zasedání CLIMSu a za pohostinnost, které se nám v Bedřichově a v Praze dostalo,“ řekl na závěr návštěvy v České republice generálporučík Ferreira a pozval představitele vojenských sociálních organizací na podzimní plenární zasedání. Pořádající země bude tentokrát Belgie.

CO JE ORGANIZACE CLIMS?

Zatímco před 30 lety u založení CLIMSu stály čtyři země – Belgie, Francie, Nizozemsko a Německo, dnes organizaci tvoří již 12 členských států, včetně České republiky. Ta se členskou zemí stala v roce 1998. Podle stanov organizace je CLIMS institucí otevřenou a počet zemí, které mají zájem o vstup do této organizace, není limitován. Největší vzestup zaznamenala v průběhu posledních osmi let, kdy se rozšířila především o země bývalého východního bloku – Polsko, Českou republiku, Maďarsko, Bulharsko a Rumunsko. S dalším rozšiřováním CLIMSu se samozřejmě násobí možnosti rekreačních pro klienty VLRZ, kteří mohou trávit svou dovolenou v rekreačních zařízeních partnerských organizací ze zahraničí. Potvrzuje to i spolupráce VLRZ s posledně přijatými zeměmi – Bulharskem a Rumunskem – rozšiřující možnosti rekreace jak o zimní pobyty v Transylvánských Alpách, tak i v létě u Černého moře.

Příběh ODVAHY a ZRADY

Výsadek Out Distance a s ním i západní odboj si v Ořechově na Jihlavsku připomněli také příslušníci 4. brigády rychlého nasazení

Text a foto: Vladimír MAREK

V Ořechově na Jihlavsku se v sobotu 29. dubna 2006 sešli příslušníci 4. brigády rychlého nasazení, členové klubů vojenské historie a Československé obce legionářské, aby vzdali hold příslušníkům západního odboje a připomněli si vysazení paraskupiny Out Distance v roce 1942.

Samotný pietní akt se krátce před polednem uskutečnil na okraji obce u památníku velitele výsadku Out Distance Adolfa Opátky. „Když jsme tady stáli poprvé v roce 1982, bylo nás jen pár. Vojáci, kteří působili v době druhé světové války ve Velké Británii, nemohli mít dokonce ani uniformy. A právě tehdy jsme měli sen, že jednou nás tady bude mnohem víc, že mezi námi nebude chybět ani naše současná armáda. Ten

kdybychom to všichni brali jako určitý morální závazek,“ dodal.

Kromě projevů a tradičního kladení věnců se u památníku rozezvučely i dudy. Tento tak trochu vojenský nástroj naplnil vzduchem rodilý Skot v tradičním kltu. Přítomnost dudáka byla dalším Malečkovým splněným přáním. „Naši výsadkáři procházeli za druhé světové války právě ve Skotsku tvrdým výcvikem, tuto

sen se splnil a za to bych vám chtěl všem poděkovat,“ řekl hlavní organizátor akce Julius Maleček z Čs. obce legionářské. „Vzpomínám si na rozhovor s generálem Rudolfem Pernickým. V té době již věděl, že se velice brzy rozloučí s tímto pozemským světem a právě tehdy mi řekl, že se na nás všechny bude dívat shora, co děláme. Nemyslel tím tehdy jen Ořechov. Byl bych rád,

krajinu si velice oblíbili, jsem přesvědčen, že by je tento dudák velice potěšil.“

Organizátoři akce právě oznámili, že pro nepřízeň počasí se plánované seskoky výsadkářů ruší. Mraky plné deště byly v tuto chvíli hodně nízké. Přesto se jimi jen o pár minut později prodíral vrtulník a na padácích vysazoval vojáky 43. výsadkového mechanizovaného praporu

z Chrudimi. Nahoře nad žulovým památníkem šuměl les. Ořechov se za poslední desetiletí změnil k nepoznání. Čas se v tomto okamžiku vracel o více než čtyřiašedesát let zpátky. Účastníci setkání vzpomínali. Za studené noci z 27. na 28. března 1942 byla právě zde vysazena skupina Out Distance. Na kraj vesnice se snesly padáky. Tři českoslovenští výsadkáři, kteří měli za sebou náročný výcvik ve Skotsku, byli plni odhodlání. V tuto chvíli byli ještě všichni tři hrdinové. Doslova shakespearovský příběh se ale začne velice rychle naplňovat. Jen o několik týdnů později dva z nich již nebudou mezi živými a třetí bude mít vypálen na čele cejch zrádného Jidáše a v kapse pět milionů protektorátních korun.

Při vysazování parašutistů došlo k navigační chybě, místo na Tábořsku byli vysazeni pět kilometrů východně od Telče. Nadporučík Adolf Opálka si navíc poranil nohu. Daleko horší ale bylo, že skupina při seskoku ztratila část operačního materiálu. Při jeho hledání a zahlazování stop po seskoku ztratil Ivan Kolařík falešné doklady. A právě tato skutečnost se ukázala jako tragická. Starosta Ořechova hlásil sice seskok parašutistů s desetihodinovým zpožděním, přesto se Němcům při prohledávání celého doskokového prostoru podařilo najít nejen ztracené kontejnery, ale i Kolaříkovy doklady s fotografií jeho dčvčete Milady Hrušákové. Nasadili zde totiž na čtyři sta příslušníků jednotek SS a protektorátního četnictva. To již byli parašutisté desítky kilometrů daleko.

Velitel skupiny nadporučík Opálka po nepřilíh výdařeném začátku rozhodl, že se rozdělí a sejdou se až na signál v podobě inzerátu v protektorátních novinách. Karel Čurda se vydal ke známým do nedalekého Jindřichova Hradce, Opálka ke své tetě do Rešic a Kolařík k rodičům do Valašského Meziříčí. Zatím netuší, že gestapo je mu v patách. To identifikuje nejen adresy Hrušákové a Kolaříkových, ale domnívá se, že právě tento výsadkář má na svědomí smrt dvou celníků zastřelených právě v této době na moravsko-slovenském pomezí. Objevuje se zatykač s Kolaříkovou fotografií a pravým jménem. Výsadkář, aby ještě více neohrozil své blízké, polyká první dubnový den roku 1942 poblíž Zlína ampulku s jedem. Svě dčvčete a příbuzné přesto nezachrání. Jsou zatčeni a později popraveni.

Opálka se v Pardubicích setkává s velitelem skupiny Silver A nadporučíkem Alfrédem Bartošem. Přesunuje se do Prahy, kde se ujímá velení nad všemi parašutisty soustředěnými zde. Po atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha svádí podobně

jako ostatní poslední boj v kostele Cyrila a Metoděje v pražské Resslově ulici. Střelil až do posledního náboje. Ten si nechává pro sebe.

Také Čurda svádí boj. Ovšem poněkud jiný, vnitřní. Bojí se, údajně o své blízké. Pochybuje, váhá. Večer po atentátu se vrací z Kolína do Prahy. Ztrácí přímý kontakt na ostatní parašutisty, a tak se vrací ke své matce na Třeboňsko. Nakonec se ale přece jen přihlásí pražskému gestapu a přivede ho na stopu parašutistů. Historici neuznávají kdyby. Co by se ale stalo, kdyby Karel Čurda nezůstal osamocen. Kdyby v den atentátu nedostal od svého velitele volno a naprosto nepochopitelně neodcestoval ke své sestře do Kolína. Nejspíš by střelil společně s ostatními v kostele v Resslově ulici až do posledního náboje a zemřel by jako hrdina. Namísto toho jej o čtyři roky později čekala na Pankráci oprátka určená zrádcům.

Návštěvníci Ořechova měli možnost kromě připomenutí si tohoto silného příběhu vidět i ukázky bojového umění MUSADO, prohlédnout si výzbroj a vybavení chrudimských výsadkářů (byla zde vystavena i finská odstřelovací puška Sako, kterou získal 43. výsadkový mechanizovaný prapor do výzbroje v loňském roce), navštívit stanový tábor anglických vojáků postavený nadšenci z Klubu vojenské historie z Bakova nad Jizerou a poslechnout si koncert skupiny Taxmeni. Akce se zúčastnil i velitel brigády rychlého nasazení plukovník Aleš Opaťa a velitel 43. výsadkového mechanizovaného praporu v Chrudimi major Zdeněk Kolář.

Šturmovik je jako nový

Plánovaná obnova zbarvení se nakonec změnila v rozsáhlou rekonstrukci

Text a foto: Tomáš SOUŠEK

Devětaadvacátého dubna letošního roku se po pravidelné zimní přestávce opět otevřely brány Leteckého muzea VHÚ v Praze-Kbelích a byla tak zahájena další muzejní sezona. Na své si přijdou nejen ti, kteří do Kbel zavítají poprvé, ale i všichni pravidelní návštěvníci, pro které je zde připraveno několik nových exponátů.

Vojenský historický ústav v posledních letech intenzivně pracuje na zkvalitňování všech svých muzejních expozic. Nejinak je tomu i v Leteckém muzeu ve Kbelích, kde v poslední době došlo hned k několika významným počinům. Vzpomeňme například jen na rekonstrukci a kompletní reinstalaci dvou výstavních hangárů zaměřených na počátky létání u nás či na renovaci letounů Letov Š-2 a Aero C-3A.

V letošním roce by měl návštěvníky mimo jiné přilákat důkladně opravený a zrenovovaný bitevní letoun Iljušin Il-2m3 Šturmovik, jeden z nejvýznamnějších typů druhé světové války. „Původní zadání znělo skutečně jen na opravu zbarvení a drobných povrchových poškození. Ovšem když jsme sejmuli plátěný potah trupu, zjistili jsme, že hlavně zadní část je silně poškozená, a to jak neodbornými zásahy v šedesátých letech, tak i prostým působením času. Lepené spoje v podstatě zmizely a chyběly i některé dřevěné části. Ostatní dřevo pak bylo ve stavu těsně před rozpadnutím, a tak hrozila zkáza celého letounu,“ líčí počátky náročné práce Jindřich Zimák z firmy BMZ, která renovaci provedla.

Po tomto děsivém zjištění ihned informoval VHÚ, jehož vedení okamžitě dorazilo do restaurátorské dílny. Bylo nutné nejen navštívit prostředky na opravu, ale hlavně vymyslet vlastní způsob provedení. Po konzultacích s dalšími odborníky byl nakonec stanoven postup, který obsahoval i jednu unikátní metodu. „Aby se nám letoun nerozpadl, zhotovili jsme velkou traverzu, na níž jsme položili obě části trupu a pak postupně opravovali jednu přepážku za druhou. V zadní části jsme však museli nově vyrobít celý spodek, který se vlivem vlhkosti zcela rozpadl,“ říká Jindřich Zimák.

Pak přišla na řadu již zmiňovaná unikátní operace, kterou bylo napouštění dřeva pryskyřicí. Restaurátoři zahřátou pryskyřici pomocí houbiček a fénů pomalu nanášeli na povrch dřeva a použitím speciálních papírů na jeho druhé straně sledovali, kdy se pryskyřice zcela vsákne. Celý postup pak opakovali v opačném směru. Šlo skutečně o namáhavou práci, neboť lidé museli pracovat v silném zápachu uvnitř stísněného prostoru trupu po dobu tří měsíců.

Jedinou pomocí jim bylo časté střídání a starý ventilátor z restaurace. Jiná cesta k záchraně letounu ale nevedla.

Poté následovala oprava dalších částí stroje, která se od předchozích renovací už tolik nelišila. Zajímavostí je, že na letounu byly záměrně ponechány špatně opravené části duralového potahu, které dokumentují způsob, jakým se na letounu pracovalo v době jeho válečné služby. Poslední fází byla obnova zbarvení. Zjistilo se, že informace v odborných publikacích nejsou zcela správné, a tak se odstíny barev odebíraly z úlomků nalezených sestřelených letadel a konkrétní rozmístění znaků a barevných polí se pak postupným odkrýváním jednotlivých vrstev zmapovalo přímo na muzejním šturmovíku. Díky tomu dnes vypadá, jako by právě sjel z výrobní linky.

Il-2m3 by měl v budoucnosti zaujmout čestné místo v nové expoziční hale věnované druhé světové válce. Podle ředitele Vojenského historického ústavu pplk. Aleše Knížka se s přestavbou hangáru, který dnes slouží jako depozitář, počítá již v příštím roce.

Letecké muzeum VHÚ
Mladoboleslavská ul.
197 00 Praha 9-Kbely

**Otevřeno od května do října každý den
mimo pondělí od 10.00 do 18.00 hod.**

**Slavnostní vernisáž výstavy
Akce: „Důvěrné Izrael“,
která se konala ve čtvrtek
12. května 2006 v Armádním
muzeu na Žižkově, se
vyznačovala především
setkáními starých přátel.**

Jeden z židovských účastníků výcviku, který pro vznikající Izraelský stát organizovala v roce 1948 naše armáda, Hugo Marom se objímal se svým instruktorem majorem v. v. Aloisem Mutňanským a ukazoval na Záslužný kříž na prsou. Jen před malým okamžikem ho společně se svou manželkou dostal od ministra obrany Karla Kühnla za hrdinství ve druhé světové válce a významnou spolupráci s resortem obrany. „Ta medaile vlastně patří Aloisovi, on si ji zaslouží mnohem více než já.“

Pak už vzpomínali na šest měsíců, které v roce 1948 strávili společně. „Byl to výborný posluchač, do všeho šel naplno.“ Hodnotil ho po letech Alois Mutňanský. Letecký výcvik byl tehdy velice intenzivní. Kurz, který by za normálních podmínek trval osmnáct měsíců, byl zkrácen na pouhý půlrok. Izraelci se museli co nejrychleji vrátit domů, bylo potřeba bránit nezávislost nově vznikajícího Státu Izrael proti útoku šesti arabských zemí se zbraní v ruce. „Říkali nám, že se jedná o velice nálehavou záležitost. Chtěli, abychom létali ve dne v noci,“ vzpomínal Alois Mutňanský. Výcvik byl navíc veden velice realisticky. Došlo i ke ztrátám na

Akce: „DŮVĚRNÉ IZRAEL“

Izraelský velvyslanec v České republice Arie Arazi
poděkoval za pomoc při výcviku izraelských vojáků
naší armádou v roce 1948

Text a foto: Vladimír MAREK

životech. Jen při leteckém výcviku zahynuli tři Izraelci. Další izraelský voják zemřel při výcviku výsadkářů. Jedna z obětí byla zařazena přímo do skupiny, kterou měl na starost major Mutňanský. „První střelbu dělal tento příslušník Hagany ve dvojici s instruktorem. Výsledky byly poměrně slabé, v pískovém terči nebylo příliš zásahů,“ vzpomínal major. „Kamarádi ho kvůli tomu hecovali. Podruhé šel na střelbu již sám, chtěl udělat výsledek za každou cenu. To se mu ale stalo osudným. Příliš pozdě začal vybírat letoun ze střemhlavého letu, zachytil přitom o strom a zřítel se.“

Samotná výstava přibližuje pomoc Československa při vzniku Izraele v letech 1946 až 1950. Praha tehdy podpořila židovský stát zásilkami letadel, pěchotních zbraní, munice a dalším vojenským materiálem. Českoslovenští vojáci navíc cvičili izraelské vojáky. Československo podalo pomocnou ruku Státu Izrael ještě před jeho vznikem v roce 1947. „Svým způsobem tak naši zemi zachránilo,“ prohlásil na vernisáži izraelský velvyslanec v České republice Arie Arazi a našim představitelům za to poděkoval.

„Naše pomoc možná nebyla největší rozsahem, byla ale nabídnuta v rozhodujícím okamžiku, tedy v nejtěžších chvílích pro vznikající Izrael,“ řekl v této souvislosti ministr obrany Karel Kühnl. „Taková pomoc je něco,

co vysoko přesahuje hodnotu ekonomickou či množstevní.“

Armáda České republiky podle něho považuje za čest, že může navazovat na tradice, které před mnoha desetiletími otvíraly cestu lidské solidaritě, demokracii a svobodě. „Jan Masaryk tehdy řekl v OSN: ‚Vím, že to nebude snadné, stejně jako vím, že byly vzbuzeny vášně, které mohou zatemnit prostor pro objektivitu. Obávám se, že další nevinní lidé, ať Židé, Arabové či britští vojáci, budou muset obětovat své životy, než se vášně uklidní.‘ My dnes víme, že měl, bohužel, pravdu. Vášně se neuklidnily dodnes,“ dodal ministr obrany.

Výstava dále obsahuje celou řadu unikátních fotografií, modely letadel, uniformy, mapy a další historické dokumenty. Expozice bude otevřena až do konce září letošního roku.

Památník Lidice

si Vás dovoluje co nejsrdečněji pozvat na

PIETNÍ VZPOMÍNKU K 64. VÝROČÍ VYHLAZENÍ LIDIC v sobotu 10. 6. 2006 od 10 hod.

I. PIETNÍ VZPOMÍNKA

- 9.00 – příjezd hostů na parkoviště Památníku Lidice
- 10.00 – kladení věnců u hromadného hrobu
- 10.45 – projev předsedy Senátu Parlamentu ČR Přemysla Sobotky
- 10.55 – modlitba Miloše Rajchrtů z Českobratrské církve evangelické
- 11.05 – vystoupení předsedkyně ČSBS Anděly Dvořákové
- 11.10 – vystoupení pěveckého sboru z Buštěhradu

II. OTEVŘENÍ NOVÉ ZREKONSTRUOVANÉHO MUZEA PAMÁTNÍKU LIDICE

- 11.45 – uvítání hostů ředitelem Památníku Lidice
- 11.55 – projev ministra kultury Vítězslava Jandáka
- 12.05 – vystoupení houslového virtuosa Václava Hudečka
- 12.15 – udělení čestného občanství in memoriam Pavlu Dostálovi
- 12.25 – přestřižení pásky a prohlídka expozice muzea Památníku Lidice

III. VEČERNÍ POŘAD

- 17.00 – koncert „Světlo za Lidice“ v zahradě Lidické galerie
Účinkují Marta Hanřová (soprán) a její hosté, dětský symfonický orchestr ZUŠ Na Petynci a pěvecký sbor z Buštěhradu.
Večerem provází Michal Zelenka.

Vstup do výstavních prostor muzea Památníku Lidice i Lidické galerie s expozicí výtvarných děl je po celý den pro všechny návštěvníky zdarma.

Možnost občerstvení v restauraci Lidická galerie, nákupu suvenýrů a prohlídky lidického Růžového sadu, největšího rozárie v ČR

PAMÁTNÍK LIDICE, příspěvková organizace MK ČR, Tokajská 152, 273 54 Lidice ☎ Tel.: 312 253 063, fax: 312 253 063, e-mail: lidice@lidice-memorial.cz ☎ www.lidice-memorial.cz

➔ Z REDAKČNÍ POŠTY

Kam se ubírá vojenské muzejnictví

Dne 29. dubna jsem se zúčastnil slavnostního zahájení nové sezony v Leteckém muzeu VHÚ v Praze-Kbelích. Návštěva však na mě působila doslova demoralizujícím dojmem. Vše začalo už na parkovišti pro návštěvníky, které je nevyhovující zejména svou kapacitou. Uvnitř muzea mi pak chyběla jakákoliv možnost zakoupení alespoň nějakých suvenýrů a také základního občerstvení. Všechny stánky byly bohužel zavřené. Generálové a další VIP hosté se mohli občerstvit u ředitele muzea, ale na ostatní návštěvníky zjevně nikdo nemyslel. Nejhorším dojmem pak působil stav mnoha exponátů a to jak v expozici, tak zejména těch na odstavné ploše za plotem muzea. Podle mého v muzeu chybí také prezentace současné Armády ČR jakožto člena Severoatlantické aliance. Přitom kde jinde než ve vojenských muzeích k tomu má Ministerstvo obrany a armáda tak vhodnou příležitost.

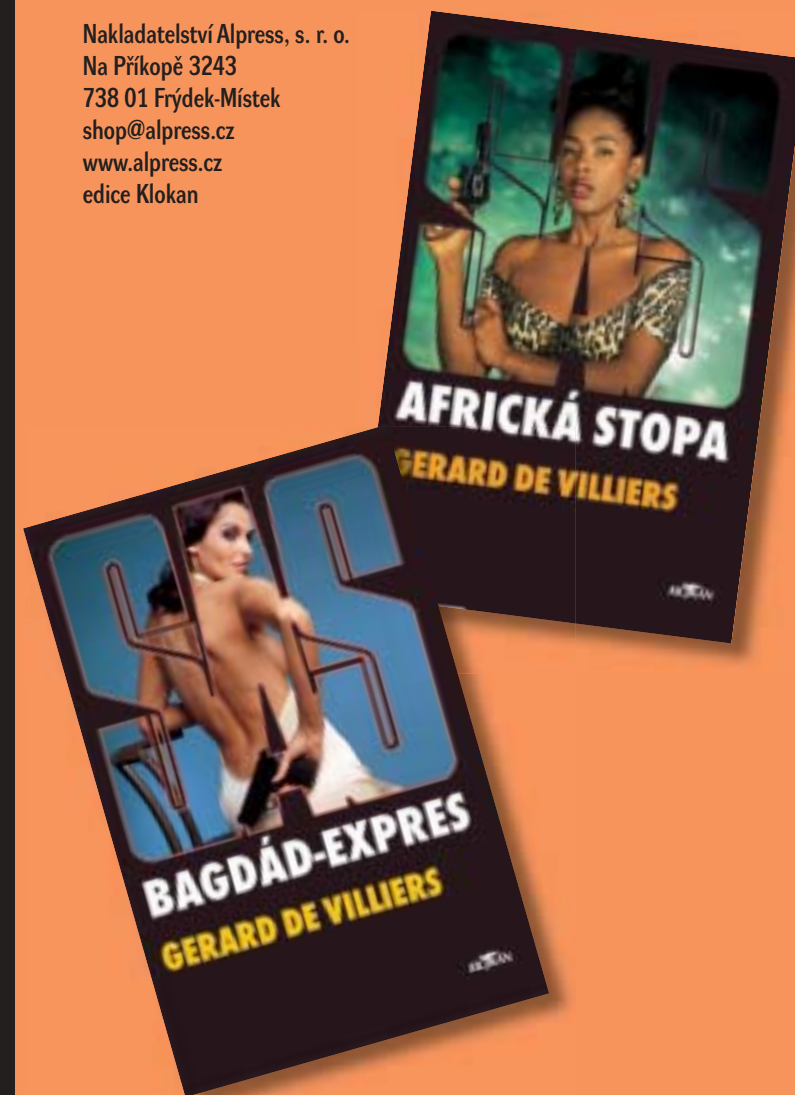
Myslím si, že kbelské muzeum zdaleka nedosahuje světové úrovně. Každý, kdo byl v nějakém zahraničním muzeu, ví, jakým způsobem se tam starají o vystavenou techniku a jaká péče je věnována samotným návštěvníkům – od prodeje modelů a suvenýrů až po restaurace. A to nemluvím o možnosti prohlédnout si exponáty více zblízka než jen přes obligátní cedulku „Nedotýkat se!“ Inspirace by se našla například i ve vojenském muzeu ve slovenských Piešťanech, kde je možné nahlédnout do kokpitů proudových bojových letadel či do kabiny dopravního letounu.

Bohužel musím konstatovat, že bych se styděl do Kbel pozvat nějakého zahraničního návštěvníka. Podle mého názoru je vinou Ministerstva obrany ČR a vedení Vojenského historického ústavu, že dopustilo tento špatný stav. Jako nejlepší „exponát“, který jsem 29. dubna v muzeu viděl, tak pro mě zůstává maserati jednoho z VIP hostů.

Ing. Štefan UHER, Praha

RECENZE ➔

Nakladatelství Alpress, s. r. o.
Na Příkopě 3243
738 01 Frýdek-Místek
shop@alpress.cz
www.alpress.cz
edice Klokán

PŘÍCHÁZÍ KNÍŽE MALKO

Politika tak, jak ji známe z novin a televize, je pouze výsledkem nesčíslných jednání a manévřů, z nichž některé rozhodně nesnesou denní světlo. To je názor francouzského politologa a novináře Gerarda de Villierse, který jasně dokládá ve svých špiónážních románech vycházejících ze současné politické reality.

Jejich hlavní hrdina, rakouský kníže Malko Linge, by mohl v klidu žít na svém zámku. Nedokáže však odolat smrtelně nebezpečným dobrodružstvím, která mu přinášejí nejen pořádnou porci adrenalinu, ale také peněz a krásných žen.

V prvním příběhu nazvaném „Bagdád-Expres“ nejde o nic menšího než o svržení Saddáma Husajna. „Africká stopa“ zase zavede Malka do současného Konga. Který světový politik má asi prsty i v mezinárodním terorismu?

Inteligentních a s přehledem napsaných románů s knížetem (a špiónem) Malkem se již ve světě prodalo na 150 milionů výtisků. Najde si své příznivce i u nás?

-JL-

BEZPLATNÁ INZERCE PRO VŠECHNY PŘÍSLUŠNÍKY AČR!

- » Pokud chcete uveřejnit svůj inzerát v této rubrice, odešlete jej písemně na adresu: redakce A reportu, Rooseveltova 23, 161 05 Praha-Dejvice, elektronickou poštou na adresu: areport@centrum.cz nebo faxujte na telefonní číslo alcatel 215 933.
- » V inzerátu vždy uveďte spojení na sebe, neboť redakce inzeráty nezprostředkovává.
- » Inzerování je bezplatné pro všechny příslušníky AČR. Nezveřejňujeme inzeráty, které nesouvisí se službou či osobními zájmy a potřebami příslušníků AČR (podnikání, výdělečná činnost apod.).
- » Inzeráty zveřejňujeme maximálně třikrát!

» **Výměním** služební byt 3 + 1 s lodžii v Olomouci za stejný ve Staré Boleslavi a okolí. Kontakt: 602 806 862

» **Dlouhodobě pronajmu** byt 1+ k. k. v Hostivici (u Prahy 6). Část. zařízení, internet, MHD, vlak (Praha-Dejvice 20 min.), vhodné pro 1 – 2 osoby, komplet.

občanská vybavenost. Cena 6800,- vč. poplatků. Volný ihned. Tel. 603 549 550

» **Výměním** vojenský byt 1+ k. k. v Praze 6-Řepích za větší vojenský byt v Praze nebo v blízkém okolí. Doplatek samozřejmostí. Tel.: 732 518 421

» **Měříčský ústav Litoměřice hledá** zájemce o služební zařízení na systemizované místo v oblasti logistiky „zástupce vedoucího odd. – vedoucí referátu, PH npor., PT 10 + příplatky, min. BP „Důvěřím“. Kontakt: 973 287 209, alc. 287 209

» **Ředitel Centra ochrany proti ZHN Vyškov nabízí** volná systemizovaná místa s možností nástupu od 1. 7. 2006 pro občanské zaměstnance na pozice:

– Právní poradce Ředitelství (PT 12). Požadavky: ČVO: 497, STANAG AJ: 3333, BP: „T“, vysokoškolské vzdělání (magisterské), speciální kurz a dále znalost mezinárodního práva

– Ekonom ekonomické skupiny Ředitelství (PT 12). Požadavky: ČVO: 950, STANAG AJ: 2211, BP: „T“, úplné střední odborné vzdělání s maturitou, speciální kurz

– Analytik Oddělení analýz operací a výcviku Odboru transformační podpory (PT 12). Požadavky: ČVO: 570, STANAG AJ: 3333, BP: „D“, vysokoškolské vzdělání (magisterské), speciální kurz a dále zkušenosti alespoň z operačního stupně

– Analytik Oddělení rozvoje schopností Odboru transformační podpory (PT 12). Požadavky: ČVO: 570, STANAG AJ: 3333, BP: „T“, vysokoškolské vzdělání (magisterské), speciální kurz a dále zkušenosti alespoň z operačního stupně

– Systémový inženýr Skupiny modelování a simulací Odboru transformační podpory (PT 12). Požadavky: ČVO: 460, STANAG AJ: 3333, BP: „T“, vysokoškolské vzdělání (magisterské), speciální kurz a dále zkušenosti z práce M&S nástroji

– Systémový inženýr Oddělení KIS Odboru vnitřní správy (PT 11). Požadavky: ČVO: 460, STANAG AJ: 3322, BP: „T“, vysokoškolské vzdělání (magisterské), speciální kurz

– Odborný pracovník Skupiny ochrany informací Odboru vnitřní správy (PT 6).

Požadavky: ČVO: 934, STANAG AJ: 2222, BP: „PT“, úplné střední odborné vzdělání s maturitou, speciální kurz

– Odborný personalista Personálního pracoviště Odboru vnitřní správy (PT 9). Požadavky: ČVO: 492, STANAG AJ: 2211, BP: „V“, úplné střední všeobecné vzdělání, speciální kurz

Kontakt: plk. Ing. Radomír Mikeš, tel: 452 851

» **Ředitel Centra ochrany proti ZHN Vyškov nabízí** volná systemizovaná místa s možností nástupu od 1. 7. 2006 pro vojáky z povolání na pozice:

– Náčelník ekonomické skupiny Ředitelství v hodnosti kapitán (PT 11). Požadavky: ČVO: 950, STANAG AJ: 3333, BP: „T“, vysokoškolské vzdělání (bakalářské), základní důstojnický kurz

– Pracovník štábu ekonomické skupiny Ředitelství v hodnosti poručík (PT 9). Požadavky: ČVO: 950, STANAG AJ: 2222, BP: „V“, úplné středoškolské vzdělání s maturitou, základní praporečnický kurz

– Vedoucí starší důstojník-specialista Oddělení vývoje koncepcí doktrín a standardizace Odboru transformační podpory v hodnosti major (PT 12). Požadavky: ČVO: 570, STANAG AJ: 3333, BP: „T“, vysokoškolské vzdělání (bakalářské), praporní velitelský kurz a dále zkušenosti alespoň z operačního stupně

– Náčelník odboru výuky a výcviku v hodnosti plukovník (PT 13). Požadavky: ČVO: 570, STANAG AJ: 3333, BP: „PT“, vysokoškolské vzdělání (magisterské), operační velitelský kurz a dále zkušenosti alespoň z operačního stupně

– Starší učitel Oddělení pokročilých a specializovaných kurzů Odboru výuky a výcviku v hodnosti major (PT 11). Požadavky: ČVO: 570, STANAG AJ: 3333, BP: „T“, vysokoškolské vzdělání

(magisterské), praporní velitelský kurz a dále předchozí zkušenosti s výcvikem

– Náčelník oddělení všeobecných kurzů Odboru výuky a výcviku v hodnosti podplukovník (PT 12). Požadavky: ČVO: 570, STANAG AJ: 3333, BP: „T“, vysokoškolské vzdělání (magisterské), praporní velitelský kurz

– Velitel kurzu Jednotky zabezpečení kurzů Odboru výuky a výcviku v hodnosti podplukovník (PT 11). Požadavky: ČVO: 570, STANAG AJ: 3333, BP: „T“, vysokoškolské vzdělání (magisterské), praporní velitelský kurz

– Náčelník oddělení KIS Odboru vnitřní správy v hodnosti kapitán (PT 12). Požadavky: ČVO: 600, STANAG AJ: 3333, BP: „T“, vysokoškolské vzdělání (bakalářské), základní důstojnický kurz

– Starší důstojník Oddělení KIS Odboru vnitřní správy v hodnosti poručík (PT 11). Požadavky: ČVO: 600, STANAG AJ: 3333, BP: „T“, vysokoškolské vzdělání (bakalářské), základní praporečnický kurz a dále zkušenosti s plánováním a provozem komunikačních systémů

– Pracovník štábu Oddělení KIS Odboru vnitřní správy v hodnosti praporečnický (PT 9). Požadavky: ČVO: 460, STANAG AJ: 3322, BP: „T“, vysokoškolské vzdělání (bakalářské), základní praporečnický kurz a dále znalost bezpečnosti KIS

– Náčelník oddělení logistiky – ZN odboru vnitřní správy v hodnosti major (PT 12). Požadavky: ČVO: 126, STANAG AJ: 3333, BP: „T“, vysokoškolské vzdělání (magisterské), praporní štábní kurz a dále zkušenosti z řízením, plánováním a vyhodnocováním LP

– Pracovník logistiky Skupiny zbrojně-technického zabezpečení Oddělení logistiky Odboru vnitřní správy v hodnosti praporečnický (PT 9). Požadavky: ČVO: 270,

STANAG AJ: 2222, BP: „T“, úplné střední odborné vzdělání s maturitou, základní praporečnický kurz a dále znalost zásobování materiálem MU

– Náčelník skupiny zabezpečení personálu Oddělení logistiky Odboru vnitřní správy v hodnosti kapitán (PT 11). Požadavky: ČVO: 126, STANAG AJ: 3333, BP: „T“, vysokoškolské vzdělání (bakalářské), základní důstojnický kurz a dále znalost služeb logistiky, MU 4.2. – SUS

– Pracovník logistiky Skupiny zabezpečení personálu Oddělení logistiky Odboru vnitřní správy v hodnosti praporečnický (PT 9). Požadavky: ČVO: 126, STANAG AJ: 2222, BP: „D“, úplné střední odborné vzdělání s maturitou, základní praporečnický kurz a dále znalost ekologie, PO, BOZP, VD-plán provozu

– Mladší pracovník logistiky Skupiny zabezpečení personálu Oddělení logistiky Odboru vnitřní správy v hodnosti podpraporečnický (PT 9). Požadavky: ČVO: 126, STANAG AJ: 2222, BP: „D“, úplné střední odborné vzdělání s maturitou, základní praporečnický kurz a dále zkušenosti s funkcí správce štábu a skladováním materiálu

– Náčelník plánovací a organizační skupiny Odboru vnitřní správy v hodnosti major (PT 11). Požadavky: ČVO: 100, STANAG AJ: 3333, BP: „T“, vysokoškolské vzdělání (magisterské), praporní velitelský kurz

– Vedoucí starší důstojník Skupiny ochrany informací Odboru vnitřní správy v hodnosti major (PT 11). Požadavky: ČVO: 930, STANAG AJ: 3333, BP: „PT“, vysokoškolské vzdělání (magisterské), praporní velitelský kurz

– Náčelník personálního pracoviště Odboru vnitřní správy v hodnosti kapitán (PT 10). Požadavky: ČVO: 490, STANAG AJ: 3333, BP: „T“, vysokoškolské vzdělání (bakalářské), základní důstojnický kurz

Kontakt: plk. Ing. Radomír Mikeš, tel: 452 851

» **Hledám** k výměně či odprodeji, k doplnění expoziční sbírky vojenských odznaků a insignií, která je instalována v budově pobočky VoZP v Brně, odznaky a insignie naší armády z celého období její působnosti. Prohlédnout lze i na

www.insignie.wz.cz. Kontakt: e-mail: pavel.koskar@email.cz nebo 606 877 787.

Děkuji za projevovaný zájem.
» **Hledám za sebe náhradu k VÚ 4159 Lipník nad Bečvou** (CIMIC), mladší

pracovník logistiky, ČVO 127, PT 08, hodnost pprap., Stanag 2211, BP „D“, znalost ISL – evidence a účtování materiálu.

Kontakt: alc. 428 451, mob. 777 206 726

» **Hledám za sebe náhradu k VÚ 1923 Pardubice** na funkci kuchař ČVO 767. Kontakt: 607 945 150

» **Hledám za sebe náhradu k VÚ 1923 Pardubice** na funkci řidič ČVO 173. Kontakt: 603 718 948